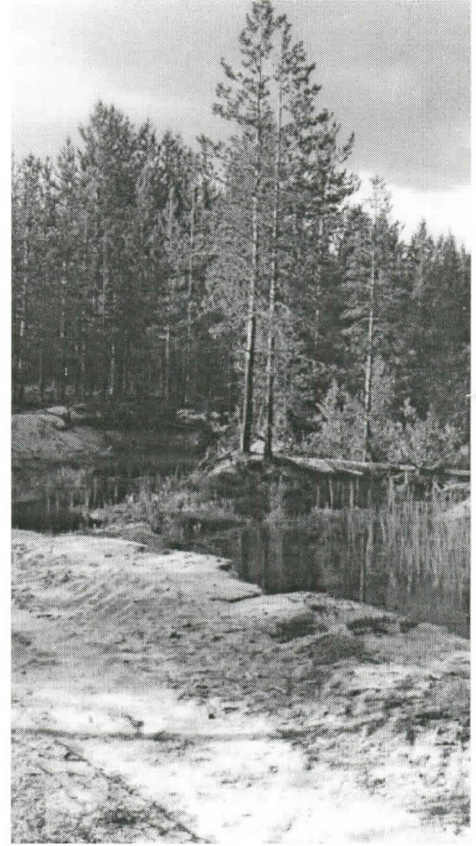

Anteot. O. 143/28. 4. 1999

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus
Petro Pesonen 1998

MUSEOVIRASTO

TIIVISTELMÄ

Yli-li [28] Kierikinkangas

PK 3512 10 PAHKAKOSKI, x= 7251 97 - 7252 54, y= 3451 00-38, z= 60-63 mmpy

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus

Museovirasto / arkeologian osasto

Kaivauksenjohtaja: FL Petro Pesonen

Yli-lin Kierikinkankaan kivikautista asuinpaikkaa tutkittiin kuukauden ajan 1.6.-3.7.1998. Kaivaus toteutettiin työllisyystyömäärärahalla. Kierikinkankaan tutkimukset on ensi sijassa tarkoitus kohdentaa Kierikkikeskuksen suunnitellulle rakennuspaikalle. Tutkimukset toteutetaan v. 1998-2000. Ensimmäisenä tavoitteena kaivauksilla oli, että koko Kierikinkankaan muinaisjäännösalue pyritään kartoittamaan ja mahdollisuuksien mukaan myös rajaamaan löytöalueet - rajaus päätettiin toteuttaa koekuopituksin. Tämän lisäksi tavoitteena oli pienin tasokaivausaluein tutkia joitakin mielenkiintoisia kohteita ja saada asuinpaikalta ajoittavaa materiaalia, jolla on merkitystä koko Iijokilaakson esihistoriallisen kronologian kannalta.

Asuinpaikalle kaivettiin kaksi tasokaivausaluetta, laajuudeltaan yhteensä 82 m². Koekuoppia kaivettiin kaikkiaan 184 kpl. Yhteensä Kierikinkankaalla tutkittiin kaivauksin 259,75 m². Tasokaivausalueella 1 tutkittiin puolikas pienestä asumuspainanteesta ja yksi likamaakuoppa. Kaivausalueella 2 ei ollut havaittavia rakenteita eikä edes varsinaista kulttuurikerrosta. Molempien alueiden löytömateriali liittyy tyypilliseen kampakeramiikkaan. Esinelöytöjä olivat mm. hioinlaa'at, piinuolenkärki ja erilaiset kivilajiesineiden teelmät ja katkelmat. Koekuoppien ja pintahavaintojen perusteella asuinpaikka voidaan jakaa useaan osaan (Kierikinkangas A-F). Jatkossa tutkimukset keskitetään Kierikkikeskuksen rakennuspaikalle (Kierikinkangas B).

Löydöt: KM 31072: 1-738

Ajoitus: kivikausi (tyypillinen kampakeramiikka)

Tutkitun alueen laajuus: 259,75 m²

Kenttätyöaika: 1.6-3.7.1998

Tutkimuskustannukset: Valtion työllisyystyöohjelma

Tutkimusraportti: Petro Pesonen 30.4.1998 Museoviraston arkeologian osaston arkisto

SISÄLLYSLUETTELO

1. ARKISTOTIEDOT	1
2. JOHDANTO	2
3. TUTKIMUSHISTORIA, SIJAINTI JA TOPOGRAFIA	4
3.1 Tutkimushistoria	4
3.2 Asuinpaikan sijainti ja topografia	5
4. KAIVAUKSEN TOTEUTUS JA KAIVAUSTEKNIikka	7
4.1 Koordinaatisto ja yleiskartoitus	7
4.2 Kaivaustekniikka, dokumentointi, näytteidenotto ja löytöjen mittaus .	8
5. KAIVAUSHAVAINNOT	10
5.1 Kaivausalue 1	10
5.2 Kaivausalue 2	11
5.3 Koekuopat	11
5.4 Irtolöytöpaikat	16
6. LÖYDÖT	17
6.1 Löytöjen levintä	17
6.2 Löytölajit	17
6.3 Löytötaulukot	19
7. YHTEENVETO	21
NEGATIIVI- JA KUVALUETTELO	22
DIALUETTELO	24
KARTTALUETTELO	26
KARTAT	28
VALOKUVATAULUT	81

Liitteet:

Liite 1: LUUANALYYSI (Pirkko Ukkonen)	93
Liite 2: RADIOHIILIAJOITUKSET (Högne Jungner)	96

1. ARKISTOTIEDOT

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 1998
Petro Pesonen

Kunta: Yli-li
Kylä: Karjala
Tilat ja maanomistajat: 20:12, om. PVO-Vesivoima Oy (Virkkulantie 207, 99100 li)

Peruskartta: 3512 10 PAHKAKOSKI
Asuinpaikan koordinaatit: äärikoordinaatit: x= 7251 97 - 7252 54, y= 3451 00-38, z= 60-63 mmpy
Kierikinkangas A: x= 7251 97 - 7252 24, y= 3451 00-36, z= 60-61 mmpy
Kierikinkangas B: x= 7252 10-26, y= 3451 12-37, z= 60-60,5 mmpy
Kierikinkangas C: x= 7252 30-40, y= 3451 07-11, z= 60,5 mmpy
Kierikinkangas D: x= 7252 14-25, y= 3451 32-38, z= 60-60,5 mmpy
Kierikinkangas E (Myllyharjut): x= 7252 54, y= 3451 10, z= n. 62,5 mmpy
Kierikinkangas F: x= 7252 14, y= 3451 49, z= 60,5 mmpy

Kertomukseen liittyvät löydöt: KM 31072: 1-738, diar. 20.10.1998

Aiemmat tutkimukset: Aimo Kehusmaa, tarkastus 1966 (Kierikinkangas A)
Eeva-Liisa ja Hans-Peter Schulz, tarkastus ja kartoitus 1986 (Kierikinkangas A)
Pentti Koivunen, kartoitus 1995 (Kierikinkangas A)
Hans-Peter Schulz, inventointi 1997 (Kierikinkangas A, B)
Hans-Peter Schulz, inventointi 1998 (Kierikinkangas A-E)
Hans-Peter Schulz & Eija Ojanlatva, koekaivaus 1998 (Kierikinkangas C, F)

Aiemmat löydöt: KM 17061: 1-11 saviastian paloja 12 kpl, kvartsikaavin, kvartsiesine, kvartsi-iskoksia 21 kpl, kivilaji-iskoksia 2 kpl, palanutta luuta
KM 31022:1-79 saviastian paloja 1395 kpl, kivilajiesineen katkelma, kvartsia 99 kpl, kivilaji-iskoksia 3 kpl, palanutta luuta 187 kpl

Mustavalkonegatiivit: 111152-111198
Diapositiivit: 41321-41371

Radiohiiliajoitukset: (näyte 1, likamaakuoppa, alue 1)
(näyte 2, likamaakuoppa, alue 1)

2. JOHDANTO

Yli-lin Kierikinkankaan kivikautista asuinpaikkaa tutkittiin n. kuukauden ajan 1.6.-3.7.1998. Kaivaus toteutettiin Pohjois-Pohjanmaan TE -keskuksen työvoimaosaston Museovirastolle myöntämällä 270.000,- työllisyystyömäärärahalta. Hanke kulkee nimellä "Kuuselankangas-Kierikinkangas, vaihe II). Vaihe I tarkoittaa v. 1994-1996 suoritettuja työllisyyskaivauksia Kuuselankankaan asuinpaikalla, jolloin Museovirasto tutki tätä rikasta asumuspainannealuetta yhdessä Oulun yliopiston kanssa. Tutkimuksia tehtiin pelastuskaivauksina paikalle jo osittain rakennetun ja raivatun karavaanari- ja lomakylän vuoksi. Kuuselankankaan muinaisjäänösalueen tutkimukset ovat olleet pohjana Kierikkiprojektin synnylle, jonka puitteissa Kierikinkankaan muinaisjäänösalueen tuntumaan rakennetaan Kierikkikeskus, tutkimus- ja matkailupalveluja tarjoava arkeologinen toimintakeskus. Vaiheen II tutkimukset on ensi sijassa tarkoitus kohdentaa Kierikkikeskuksen suunnitellulle rakennuspaikalle ja mikäli osoittautuu, että rakennuspaikka vaatii lisätutkimuksia, keskitetään tutkimukset Kierikinkankaalle. Jos tarvetta lisätutkimuksiin ei ole, siirrytään Kuuselankankaalle. Vaiheen II tutkimukset toteutetaan v. 1998-2000.

Ennen kaivauksia oli tiedossa, että Kierikkikeskus tulitaisiin sijoittamaan jonnekin Kierikinkankaan alueelle, todennäköisesti kuitenkin Pudasjärvelle johtavan tien pohjalle. Keskuksen liittyviä majoitus- ym. rakennelmia tulisi lisäksi tien pohjoispuolelle, hiekkakuopan ympärille. Keskuksen sijoittaminen vanhalle tienpohjalle johtaa taas siihen, että maantietä joudutaan siirtämään pohjoiseen. Keskuksen tarkka sijainti sen paremmin kuin tielinjauskaan ei kuitenkaan ollut tiedossa vielä kesäkuussa 1998, joten tutkimusten suunnitteluvaiheessa päädyttiinkin siihen, että koko Kierikinkankaan muinaisjäänösalue pyritään kartoittamaan ja mahdollisuuksien mukaan myös rajaamaan löytöalueet - rajaus päätettiin toteuttaa koekuopituksin. Tämän lisäksi tavoitteena oli pienin tasokaivausaluein tutkia joitakin mielenkiintoisia kohteita ja saada asuinpaikalta ajoittavaa materiaalia, jolla on merkitystä koko Iijokilaakson esihistoriallisen kronologian kannalta.

Asuinpaikalle kaivettiin kaksi tasokaivausaluetta, laajuudeltaan yhteensä 82 m². Koekuoppia kaivettiin kaikkiaan 184 kpl, joista 177 kpl¹ oli kooltaan 1 x 1 m ja seitsemän kooltaan 50 x 50 cm. Yhteensä Kierikinkankaalla tutkittiin kaivauksin 259,75 m². Kaivauksen johti allekirjoittanut, piirtäjänä oli FM Sirpa Leskinen, tutkimusavustajana fil.yo Mika Koski ja kaivajina yhdeksän yli-iiläistä työllistettyä: Veli Annanpalo, Arto Barkman, Jaakko Jaara, Terttu Jussila, Keijo Kakko, Erkki Kokko, Sirkka Ojala, Rita Palonen ja Raimo Turtinen. Olosuhteet kaivauksella olivat vaikeat, sillä päiväkirjamerkintöjen mukaan 19 varsinaisesta kaivauspäivästä peräti 10 oli sateisia. Lisäksi kesäkuun alkupäivinä maa oli vielä osittain jäässä, mikä luonnollisesti vaikeutti työtä. Varsinainen ongelma aiheutui kuitenkin eläinkunnasta, sillä kesä 1998 oli poikkeuksellisen suotuista hyttysten ja mäkäräisten

¹ Yksi koekuopista jäi kaivausalueen 2 sisälle, joten tulokseksi saadaan 259,75 m² eikä 260,75 m².

sikiämiselle (ks. dia 41345). Ijoen varren suoympäristössä tämä vain korostui myös paikallisten sääolosuhteiden myötä, joita voi kuvata sanalla "nihkeänlämmin".

Jälkityöt on tehty syksyn 1998 ja kevään 1999 aikana. Jälkitöitä ovat tehneet allekirjoittaneen lisäksi Sirpa Leskinen, Mika Koski ja Tanja Tenhunen. Kaivaukselta otettiin kaksi radiohiilinäytettä, jotka ovat ajoitettavana Helsingin yliopiston radiohiiliajoituslaboratoriossa. Luuanalyysin on tehnyt FM Pirkko Ukkonen.

Helsingissä 12.4.1999

Petro Pesonen, FL

3. TUTKIMUSHISTORIA, SIJAINTI JA TOPOGRAFIA

3.1 Tutkimushistoria

lijokilaaksossa on runsaasti esihistoriallisia muinaisjäännöksiä. Asuinpaikat ovat sijainneet muinaisissa jokisuistoissa, jotka nyt ovat jääneet joen varsien hiekkavalleiksi. Asuinpaikat kyetään myös ajoittamaan hyvin niiden korkeusaseman perusteella. Arkeologiset tutkimukset seudulla alkoivat varsinaisesti 1960-luvulla lijoen voimalahankkeiden vuoksi, jolloin aluetta ensimmäisen kerran inventoitiin ja veden alle jääviä kohteita kaivettiin, mm. Kierikkisaaressa ja Pahkakoskella. 1970-1980 -luvuilla lijoen varrella tehtiin pienempiä koekaivauksia sekä laajempi työllisyyskaivaus Kierikin sorakuopan asuinpaikalla. Laajamittaiset tutkimukset käynnistyivät vasta 1990-luvulla Kuuselankankaan muinaisjäänösalueen löytymisen myötä. Kierikin alueella on tehty arkeologisia kaivauksia joka vuosi vuodesta 1993 lähtien, kohteina ovat olleet Kuuselankankaan lisäksi mm. Purkajasuon pyyntipaikka sekä Korvalan asumuspainannealue.²

Kierikinkankaan ensimmäiset muinaisjäänökset havaittiin v. 1966, kun Aimo Kehusmaa totesi kolme asumuspainannetta lijoen pohjoisrannan hiekkakankaalla. Hän löysi soranhakijoiden kaivamista koekuopista keramiikkaa, kvartsia ja palanutta luuta (KM 17061: 1-5) ja teki yhteen painanteeseen itse koekuopan, josta tuli niin ikään löytöjä (KM 17061: 6-11). Kehusmaan jälkeen kohde tarkastettiin seuraavan kerran vasta v. 1986. Tällöin tutkittiin Kierikin sorakuopan asuinpaikkaa (Yli-li 27), jolta Eeva-Liisa ja Hans-Peter Schulz kävivät tarkastamassa myös Kierikinkankaan asuinpaikan. He havaitsivat kankaalla peräti 29 erilaista painannetta ja kuoppaa. Seuraava tarkastus on vuodelta 1995, jolloin Pentti Koivunen kävi kartoittamassa painannealueen. Tästä ei ole varsinaista kertomusta, mutta kartta on julkaistu.³ Hans-Peter Schulz on inventoinut lijoen jokivarren osayleiskaava-alueen muinaisjäänökset välillä Kirkonkylä-Pahkakoski v. 1997-1998 ja jakanut kohteen useisiin asuin- ja löytöpaikkoihin. Hänen mukaansa paikalla on todettavissa vähintään 39 asumuspainannetta.

Kaivauksista aikajärjestyksessä ensimmäinen on tämän kertomuksen kohteena, mutta paikalla tekivät loppukesästä 1998 myös Hans-Peter Schulz ja Eija Ojanlatva koekaivauksen, josta on valmistunut kertomus jo tätä ennen. Jälkimmäisen kaivauksen syynä oli em. luvussa mainittu nykyistä pohjoisemmaksi siirrettävä tie, jonka linjaussuunnitelma oli valmistunut heinäkuussa 1998. Koska suurin osa linjauksesta kulki allekirjoittaneen tutkiman alueen ulkopuolella, jatkoi Museovirasto koekuopitusta Purkajasuon kaivausten

² Tarkempi tutkimushistoriallinen katsaus sekä kohdeselostukset ovat Hans-Peter Schulzin lijkilaaksoson inventointikertomuksissa (osat I-II 1997-1998). Kertomukset Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

³ Koivunen, Pentti 1996: Kodanpohjia ja meripihkaa Kierikistä. *Muinaistutkija* 1/1996. Ks. myös Nuñez, Milton & Uino, Pirjo 1997: Dwellings and related structures in prehistoric mainland Finland. *Hus och tomten i Norden under förhistorisk tid. Bebyggelsehistorisk tidskrift* nr. 33/1997. Jälkimmäisessä kartta on julkaistu virheellisesti Kuuselankankaan nimellä.

yhteydessä. Tällöin todettiin vielä yksi ennestään tuntematon asuinpaikka ja löytöpaikka Kierikinkankaan alueella.

3.2 Asuinpaikan sijainti ja topografia

Kierikinkangas sijaitsee lijoen pohjoispuolella, Yli-lin kirkosta 5,1-5,4 km itäkaakkoon, Pudasjärvelle johtavan maantien molemmin puolin. Asuinpaikat sijaitsevat muinaisilla rantavalleilla, jotka ovat aikoinaan olleet jokisuistossa, mutta nykyään soiden ympäröimiä. Kasvillisuus on näillä hiekkakankailla mäntymetsää. Rantavalleista keskimäinen ja itäisin ovat lähes tuhoutuneet Pudasjärven tien pohjoispuolella olevan hiekkakuopan vuoksi. Kuoppa on täyttynyt vedellä ja sen rantamalla kasvaa pusikkoa. Kuopassa on useita "saaria", joista osalla on puita. Asuinpaikalla tehtyjen tutkimusten perusteella kohde on jaettu neljään asuinpaikkaan, Kierikinkangas A-D ja kahteen löytöpaikkaan, Kierikinkangas E-F (ks. kartat s. 29-30).

Asuinpaikka A on jyrkähkön rantatörmän yläpuolella olevalla hiekkakankaalla, Pudasjärven tien molemmilla puolilla. Tien eteläpuolella on ainakin 58 painannetta, joista suurin osa on selviä asumuspainanteita (ks. kuvat 27-28). Painanteista suurin osa sijaitsee kaakkko-luode -suuntaisen rantatörmän päällä, mutta niitä on myös rykelmänä lähellä Pudasjärven tietä. Asuinpaikan itäosan painanteet muodostavat painannejonoja, ainakin 11 painannetta on jonossa itä-länsi -suuntaisella rantavallilla suuntautuen pohjoiseen, suolle. Tien pohjoispuolella on havaittu kahdeksan painannetta, joista ainoastaan kahta voi kohtalaisella varmuudella pitää asumuspainanteina. Asuinpaikka A on läntisimmällä rantavallilla. Asuinpaikka on erittäin hyvin säilynyt ja kuuluu rauhoitusluokkaan I.

Asuinpaikka B sijaitsee keskimmaisella rantavallilla, joka on tien pohjoispuolella olevan suuren hiekkakuopan lähes täysin tuhoama. Rippeitä asuinpaikasta on sorakuopan reunaa kiertävän tien varrella sekä kuopan eteläreunan ja maantien välissä. Paremmin tätä asuinpaikkaa on säilynyt maantien eteläpuolen kankaalla, aivan suon reunalla. Asuinpaikan B alueella ei ole havaittavissa asumus- tai muita painanteita. Hiekkakuopan länsireunan osalta asuinpaikka on laskettava tuhoutuneeksi (rauhoitusluokka III), eteläreuna kuuluu luokkaan II/III ja tien eteläpuoli luokkaan II.

Asuinpaikka C löytyi tielinjauksen vuoksi tehdyssä koekuopituksessa syksyllä 1998. Se on samalla rantavallilla kuin asuinpaikka B, mutta pohjoisempana. Myöskään täällä ei ole havaittavissa mitään maanpäällisiä merkkejä asuinpaikasta. Asuinpaikka kuuluu rauhoitusluokkaan I.

Asuinpaikka D oli intensiivisemmän tutkimuksen kohteena kesäkuun 1998 kaivauksilla. Se sijaitsee itäisimmällä rantavallilla, lähinnä sen eteläpäässä. Asuinpaikan jakaa kahteen osaan hiekkakuopalta tuleva laskuoja, joka ehkä on osittain luontainen. Topografia on maansiirtotöiden vuoksi täällä varsin hämärtynyt. Kohteessa on ainakin 11 painannetta, joista yhdeksän asumuspainannetta ja yksi mahdollinen keitto- tai pyyntikuoppa.

Asuinpaikka kuuluu laskuojan pohjoispuolen osalta luokkaan I ja eteläpuolen osalta luokkaan II.

Löytöpaikka E todettiin kesäkuussa 1998 Myllyharjua inventoitaessa. Aivan voimalinjan alla olevan hiekkakuopan reunoilta löydettiin kvartsia, palanutta luuta ja palaneita kiviä. Mahdollisesti paikalla on pienialainen asuinpaikka. Se kuuluu rauhoitusluokkaan II.

Löytöpaikka F löytyi tielinjauksen koekuopituksessa syksyllä 1998. Hiekkakuopasta n. 100-200 m itään on maastossa havaittavissa loiva kohouma soistuneen alueen ympäröimänä. Täällä on pieni painanne, jonka läheisyyteen tehdyistä koekuopista löytyi merkkejä tulenpidosta. Ilmeisesti kyseessä täälläkin on pienialainen asuinpaikka, joka kuuluu rauhoitusluokkaan II.

4. KAIVAUKSEN TOTEUTUS JA KAIVAUSTEKNIikka

4.1 Koordinaatisto ja yleiskartoitus

Kaivauksella käytettiin koordinaatistoa, jossa x kasvaa pohjoiseen ja y itään. Peruslinja $y=1000$ mitattiin bussolilla ja sen suunnaksi mitattiin 0 gon. Peruskiintopisteinä käytettiin puupaaluja, joihin piirrettyjen rastien etäisyys mitattiin (pisteet 1 ja 2). Korkeus peruspisteille siirrettiin Kuuselankankaan kaivauksilla käytetyltä peruskiintopisteeltä, joka sijaitsee kuopassa olevassa kivessä maantien vieressä, sen korkeus on 60,78 mmpy.⁴ Kaikki mittaukset ja paalutukset perustuvat näihin kahteen peruspisteeseen, joiden suhteen myös takymetri asemointiin yleiskartoitusta varten. Alueelle lisättiin sittemmin useita muitakin takymetrin asemointipisteitä, joista suurin osa on puupaaluja, osa myös kantoja, kiviä tms. Asemointipisteitä käytettiin myös kaivausalueiden vaaituksissa. Oheisessa listassa on näiden paikalleen jätettyjen pisteiden koordinaatit:

1) x= 800.00, y= 1000.00, z= 61.15 (puupaalu)	22) x= 854.57, y= 1128.40, z= 61.01 (puupaalu)
2) x= 817.97, y= 1000.00, z= 60.93 (puupaalu)	23) x= 870.82, y= 1079.33, z= 60.81 (puupaalu)
3) x= 873.79, y= 953.18, z= 61.23 (puupaalu)	24) x= 862.85, y= 1071.64, z= 61.15 (puupaalu)
4) x= 872.59, y= 975.30, z= 61.03 (puupaalu)	25) x= 865.25, y= 1020.45, z= 61.24 (puupaalu)
5) x= 771.92, y= 1017.43, z= 60.95 (puupaalu)	26) x= 875.10, y= 1016.52, z= 61.75 (puupaalu)
6) x= 757.87, y= 1036.87, z= 60.93 (puupaalu)	27) x= 732.38, y= 916.05, z= 61.40 (puupaalu)
7) x= 703.01, y= 971.45, z= 61.42 (puupaalu)	28) x= 743.06, y= 919.36, z= 61.10 (puupaalu)
8) x= 716.42, y= 963.14, z= 61.08 (puupaalu)	29) x= 696.34, y= 866.79, z= 60.65 (puupaalu)
9) x= 715.32, y= 1102.49, z= 60.77 (puupaalu)	30) x= 692.97, y= 879.80, z= 60.86 (puupaalu)
10) x= 717.65, y= 1109.05, z= 60.74 (kivi)	31) x= 662.95, y= 684.52, z= 60.85 (puupaalu)
11) x= 701.92, y= 1149.84, z= 61.24 (puupaalu)	32) x= 659.87, y= 659.28, z= 60.76 (puupaalu)
12) x= 699.48, y= 1170.31, z= 61.20 (puupaalu)	33) x= 688.80, y= 695.63, z= 60.75 (puupaalu)
13) x= 713.60, y= 1221.98, z= 61.08 (puupaalu)	34) x= 660.02, y= 1009.69, z= 60.95 (puupaalu)
14) x= 717.70, y= 1236.65, z= 61.26 (puupaalu)	35) x= 650.62, y= 1022.21, z= 61.00 (puupaalu)
15) x= 747.96, y= 1238.97, z= 60.36 (padon vaaka-hirsi)	36) x= 648.35, y= 1045.04, z= 60.46 (puupaalu)
16) x= 776.03, y= 1234.66, z= 61.32 (kanto)	37) x= 614.53, y= 1053.19, z= 60.44 (puupaalu)
17) x= 800.31, y= 1215.23, z= 60.97 (puupaalu)	38) x= 609.60, y= 1059.61, z= 60.95 (puupaalu)
18) x= 809.56, y= 1226.45, z= 60.47 (puupaalu)	39) x= 609.96, y= 1039.62, z= 60.81 (puupaalu)
19) x= 828.33, y= 1166.83, z= 60.96 (puupaalu)	40) x= 576.16, y= 1097.06, z= 60.51 (puupaalu)
20) x= 837.22, y= 1174.16, z= 61.01 (puupaalu)	41) x= 555.62, y= 1116.12, z= 60.59 (puupaalu)
21) x= 838.57, y= 1114,75, z= 60.96 (puupaalu)	42) x= 577.01, y= 1078.16, z= 60.76 (puupaalu)
	43) x= 571.09, y= 1145.94, z= 60.76 (puupaalu)
	44) x= 579.95, y= 1178.50, z= 61.02 (puupaalu)
	45) x= 560.80, y= 1141.76, z= 60.38 (puupaalu)
	46) x= 576.45, y= 1199.09, z= 61.13 (puupaalu)
	47) x= 554.01, y= 1206.43, z= 60.37 (puupaalu)
	48) x= 591.09, y= 1248.50, z= 60.77 (puupaalu)
	49) x= 582.21, y= 1253.02, z= 60.51 (puupaalu)

Kaikki paalutukset tehtiin takymetrin avulla. Takymetriä käytettiin varsinkin yleiskartoituksessa ja sillä mitattiin rantatörmiiä ja -valleja, metsän ja suon reunoja, tien sijaintia, asumuspainanteita, pintalöytöjä ym (ks. diat 41362-41367). Takymetrillä tehtiin myös

⁴ Ks. Petri Halisen kaivauskertomus Museoviraston arkeologian osaston arkistossa. Yli-li 43 Kuuselankangas, kaiv. 1996, kiintopiste näkyy yleiskartalla, s. 16.

käytännössä asuinpaikan korkeuskartoitus, sillä em. mittauksissa saatuja korkeuspisteitä käytettiin hyväksi myöhemmin interpoloitaessa korkeuskäyriä IDRISI-ohjelmalla. Yleiskartan (s. 31-32) korkeuskäyrät ovat kuitenkin lähinnä suuntaa-antavia, sillä mittapisteitä oli joillakin alueilla liian vähän ja tällöin käyrät vääristyvät. Pohjois-Pohjanmaan Mittauspalvelu teki Kierikkiprojektille myös kesäkuun lopussa yleiskartan, jossa on suurempaan mittapistemäärään perustuvat korkeuskäyrät.⁵

4.2 Kaivaustekniikka, dokumentointi, näytteidenotto ja löytöjen mittaus

Ennen kaivausalueiden paalutusta, alueilta raivattiin ylimääräinen aluskasvillisuus ja alueen 2 kohdalta kaadettiin maanomistajan suostumuksella joitakin puita. Kaivausalueiden paalutus tehtiin takymetrillä: kymmenen metrin välein lyötiin puu- tai muovipaaluja, muuten kaivausalueen reunoille ja sisälle laitettiin keltaisia tikkuja 2 metrin välein. Kaivausalueen reunat merkittiin naruilla. Alue 1 oli käytännössä 40 m pitkä koeoja, johon tehtiin yksi laajennus ojan halkaiseman painanteen kohdalle, jolloin kaivettavaksi tuli ko. painanteen puolikas. Kaivausalueet täytettiin kaivauksen lopuksi.

Alueella 1 pintavaaitus tehtiin turpeen pinnalta ja taso 0 vaaittiin humuksen poistamisen jälkeen. Turve- ja humuskerros nimettiin kerrokseksi 0. Tason 0 jälkeen seurasi kerros 1, taso 1, kerros 2 jne. Turve poistettiin alueilta lapiolla ja tämän jälkeen kaivaus suoritettiin pääasiassa kaivauslastalla. Kaivauksella noudatettiin yleensä keinotekoisia 5 cm:n kerroksia, lukuun ottamatta kaivausalueen sitä osaa, joka tehtiin metrin levyisen koeojan laajenuksena pienen painanteen kohdalle. Painanne kaivettiin soveltuvin kerroksin, mikä tarkoittaa sitä, että painanteen reunoilta kaivettiin aluksi normaali 5 cm paksuinen kerros, mutta keskeltä ei juuri ollenkaan. Myöhemmässä vaiheessa, kun vaakataso oli saavutettu, kaivettiin täälläkin koko alueella samankaksuisia kerroksia. Tason 12 jälkeen painanteen keskusta kaivettiin muotoonsa 5 cm:n kerroksina. Tämän vaiheen löydöt saivat kerrostiedoksi kerroksen 13. Myös kaivausalueen itäpuoliskon likamaakuopan kohdalla noudatettiin lopussa poikkeavaa kaivaustapaa. Siellä parin metrin pituista ojanpätkää kaivettiin tasosta 13 alaspäin 5 cm:n kerroksissa ja kaikki löydöt merkittiin kerrokseen 14. Alueella kaivettua maata seulottiin valikoivasti, etenkin sen jälkeen kun huomattiin, että jäistä ja kosteaa maata on varsin turhauttavaa seuloa. Seulaa käytettiin kuitenkin jatkuvasti varsinkin sellaisissa ruuduissa, joissa oli paljon pienikokoisia löytöjä. Syvimmillään alueella 1 kaivettiin painanteen kohdalla n. 80 cm:n syvyyteen ja likamaakuopan kohdalla n. 1 m:n syvyyteen.

Alueella 2 jouduttiin noudattamaan toisenlaista taktiikkaa, sillä turpeen alla oli paksu sekundäärinen hiekkakerros, joka oli ilmeisesti muodostunut Pudasjärven tietä tehtäessä (ks. kuva 19, diat 41354-41355). Hiekkakerroksen iän voi suurinpiirtein määrittellä alueelta kaadettujen puiden vuosirenkaista - näyttää siltä, että puut olisivat kasvaneet paikalla n.

⁵ Ks. Kierikkikeskuksen yleisen suunnittelukilpailun kilpailuohjelma, painettu Oulussa 1999.

30 vuotta. Hiekan alla oli fossiilinen podsoli n. 15-25 cm:n syvyydessä. Tasoksi 0 nimettiin fossiilisen turpeen ja/tai huuhtoutuneen kerroksen pinta. Tämän jälkeen seurasi kerros 1, taso 1, kerros 2 jne. Pintaturve ja täytehiekkä poistettiin lapioidulla (15-25 cm) ja kaivauskerrokset olivat muutenkin reilumpia kuin alueella 1, keskimäärin 10 cm. Kaivettua hiekkää seulottiin valikoivasti "otoksina". Alueella 2 kaivettiin syvimmillään n. 60-70 cm:n syvyyteen.

Molemmilla kaivausalueilla tasot dokumentoitiin piirtämällä (mk 1:50), alueen 2 tasokartoista kuitenkin vain taso 1 on piirretty puhtaaksi, sillä muissa tasoissa oli näkyvissä vain pudasta hiekkää. Tasoja valokuvattiin turpeen mukaan, alueella 1 kuvattiin pääasiassa painanteen kohtaa ja likamaakuoppaa. Profiilikarttoja piirrettiin alueelta 1 (mk 1:20), profiileja myös valokuvattiin.

Löydöt mitattiin takymetrillä. Löytödokumentointi sujui siten, että kaivaja jätti löydön pieneen muoviastiaan löytöpaikalleen ja löytöjen kerryttyä ne mitattiin paikoilleen, jolloin kukin löytö sai juoksevan löytönumeron, joka merkittiin pussiin. Takymetrin tietokoneelle syötettiin mittaustietojen ja löytönumeron lisäksi löydön laji sekä kaivauskerros. Seulasta tulleet löydöt talletettiin metrin ruudun tarkkuudella kerroksittain. Kaivaukselta saatiin vain kaksi hiilinäytettä, molemmat alueen 1 likamaakuopasta. Molemmat on lähetetty ajoitettavaksi Helsingin yliopiston radiohiiliajoituslaboratorioon.

Tehtävän mukaisesti kaivauksella keskityttiin pääasiassa koekuopitukseen, joita kaivettiinkin 184 kpl. Koekuopista 177 kpl oli kooltaan neliömetrin ja seitsemän taas 50 x 50 cm eli 0,25 m². Pienet kuopat tehtiin suoalueelle. Koekuopat mitattiin takymetrillä, muovi- tai puupaalu laitettiin kuopan lounaisnurkkaan ja muut kulmat merkittiin keltaisella tikulla. Koekuopat kaivettiin yleensä kaivauslastoilla n. 10 cm:n kerroksina, osa kuopista myös seulottiin. Osa kuopista kaivettiin lapiolla, jolloin maa seulottiin lukuun ottamatta suolle kaivettuja kuoppia, joissa seulominen oli maan kosteuden takia jokseenkin mahdotonta. Kuopista kirjoitettiin vain sanallinen, hyvin lyhyt dokumentti, havainnot likamaasta, maaperästä, kivistä ja löydöistä. Kuopat kaivettiin keskimäärin 30-40 cm:n syvyyteen, tarvittaessa syvemmällekin.

5. KAIVAUSHAVAINNOT

5.1 Kaivausalue 1

Yleistä

Kaivausalue 1 avattiin 40 m pitkänä koeojana, johon tehtiin heti 2 m levyinen laajennus ojan eteläpuolelle koordinaattien $y = 1232-1238$ väliselle alueelle. Alueen laajuus oli siten kaikkiaan 52 m^2 . Laajennus tehtiin, jotta ojan halkaisema pieni painanne saataisiin tutkittua puoliksi. Ojan länsipää tuli aivan hiekkakuopan reunalle ja itäpää tuli suon reunalle. Tutkitulla alueella oli podsolimaannos, jonka rikastumiskerroksen alaosassa oli voimakkaita ruostemaakerroksia. Paikoin ylempänä, paikoin taas alempana näiden ruostekerrosten kanssa oli n. 10 cm paksu sorakerros (ks. kuva 13). Ojan itäpäässä, lähempänä suota, pohjavesi nousi hyvin lähelle maan pintaa (ks. dia 41340).

Kulttuurikerrosta voitiin alueella jossain määrin havaita. Likamaa-alueet korreloivat selvästi löytökeskittymien ja rakennehavaintojen kanssa. Keskittymiä oli kaivausalueella kolme: 1) ojan länsipää, 2) painanne laajennuksen kohdalla ja 3) kuoppa ojan itäosassa, ruuduissa 780 / 1244-1246.

Asumuspainanne

Rakenteista on ensimmäisenä mainittava asumus- ja muut painanteet, jotka eivät kuitenkaan olleet varsinaisesti tutkimuksen kohteena. Yksi halkaisijaltaan n. 5 m oleva painanne kuitenkin puolitettiin laajennuksen myötä ja toista hieman laajempaa sivuttiin. Hyvin todennäköisesti puolitetty painanne on asumuspainanne, vaikka se ei kaivaustasojen likamaina erityisesti nähtävissä ollutkaan. Vahvin todiste lienee profiilissa (ks. kartta s. 45) näkyvä luontaisten kerrosten katkeaminen painanteen kohdalla. Erityisesti tämä havaitaan sorakerroksen katkeamisena $y = 1232$ ja $y = 1236$ välillä. Tässä myös mahdollisesti pohjaveden aikaansaamat ruostekerrokset katkeilevat. Painanteen keskellä oli likamaata muttei selkeänä "lattiakerroksena". Profiilikartassa (s. 45) näkyy likamaiden ja niinkään painanteen keskellä olleen hioinlaa'an sijainnin suhde toisiinsa (ks. myös dia 41336 ja kuva 11). Näyttää siltä, että koko likamaakerros olisi kallistunut laakoineen. Tällaista on saattanut tapahtua esim. tuulenkaadon myötä. Löytöjen levintä noudattelee jotakuinkin painanteen reunoja, erityisen runsaslöytöinen painanne ei ollut. Painanteen keskellä oli runsaasti suuria, hyvälaatuista kvartsia olevia kvartsiytimiä.

Likamaakuoppa

Toinen alueen 1 rakenteista oli likamaakuoppa välillä $y = 1244$ ja $y = 1246$. Kuopan syvyys oli lähes metri ja halkaisija n. 2 metriä. Likamaakuoppa erottui kaivaustasoissa lähinnä

punertavanruskeina juomuina ja sorakaarina. Löytöjä kuopassa oli aivan pohjalle asti ja yksi kaivausalueen löytökeskittymistä muodostuikin juuri kuopan kohdalle. Profiilikartasta (s. 47, vrt. dia 41337 ja kuva 12) voidaan havaita, että kuopan pohjan ja "vuorauksen" muodostaa sorakerros, joka mitä ilmeisimmin kuitenkin on luontainen. Likamaajuomut ja -kerrokset ovat kuopan sisäpuolella. Kuopan tulkinta jäänee avoimeksi, likamaan joukosta kerättiin kuitenkin kaksi hiilinäytettä, jotka ovat ajoitettavana.

5.2 Kaivausalue 2

Kaivausalue 2 avattiin Pudasjärven tien varteen kahden löydöllisen koekuopan (719/1220 ja 719/1230) väliselle alueelle. Alueen laajuus oli 30 m². Koko alueella oli paksu täytemaakerros, joka lienee syntynyt aikoinaan tien teossa (ks. dia 41356 ja kuva 25). Aivan alueen etelälaidalla oli ilmeisesti näkyvissä juuri tätä vanhaa tien pohjaakin. Kaivausalueella 2 ei ollut käytännöllisesti katsoen lainkaan kulttuurikerrosta. Löydöt olivat yksittäisiä ja tulivat pääosin aivan pintakerroksista. Niitä oli kuitenkin 15-25 cm paksun täytemaakerroksen alapuolisessa maannoksessakin, joten kohdalla on ollut esihistoriallista toimintaa. Löytöjen vähäisen määrän tai levinnän perusteella tämän toiminnan laadusta ei kuitenkaan voi sanoa juuri mitään.

5.3 Koekuopat

Koekuoppia kaivettiin 184 kpl, joista 177 kpl oli kooltaan 1 x 1 m ja seitsemän kooltaan 50 x 50 cm. Pienet kuopat kaivettiin soisille tai muuten vetisille alueille. Useissa koekuopissa havaittiin hyvin paksu huuhtoutumiskerros ja rikastumiskerroksen alaosissa oli voimakkaita "ruostevärjäymiä", joskus varsinaisia rautakerroksia, joita ei saanut edes lapiolla halki. Joissakin koekuopissa tämä kerros oli lähes verenpunainen ja sitä erehdyttiin aluksi pitämään jopa punamultana. Myöhemmin kuitenkin huomattiin, että pohjaveden pinta tuli näissä kuopissa juuri samalle tasolle. Ilmeisesti kyse onkin juuri pohjaveden aikaansaamasta rikastumis- ja väri-ilmiöstä. Soiden reuna-alueilla turpeen alla seurasi huuhtoutunut kerros ja sen jälkeen "suohiekkakerros" eli raskasta ja vetistä lyijynharmaata hiekkaa. Lähellä Pudasjärven tietä ja hiekkakuopan reunoja oli usein havaittavissa sekoittuneita kerroksia ja varsinkin tien lähellä paksujakin täytemaakerroksia vanhan podsolin päällä.

Varsinaista kulttuurimaata ja likamaata oli koekuopissa vaikea havainnoida. Pääasiassa kuitenkin selvää likamaata oli niissä kuopissa, joista tuli löytöjäkin. Erityisesti likamaata oli niissä kuopissa, joista löytyi keramiikkaa.

Koekuoppahavainnot on kerätty oheiseen listaan. Mainittavia havaintoja on lähinnä Kierikinkangas D -alueella asumuspainanteisiin tehdyissä koekuopissa, joista saatiin runsaasti löytöjä ja havaittiin selkeää likamaata. Kierikinkangas B -asuinpaikalle tehdyssä koekuopassa 720 / 1170 havaittiin kiveystä, ja kuoppaa ei kaivettu sen syvemmälle vaan se jätettiin odottamaan seuraavan vuoden tutkimuksia. Todennäköisesti tässä on kyse

kuitenkin jostain sekundääristä kiveyksestä eikä esim. jätinkirkko-tyyppisestä asumuksesta, kuten läheisellä Korvalan asuinpaikalla.⁶ Koekuopat on ryhmitelty Kierikinkankaan asuinpaikan jaottelun (A-F) mukaan.

Koekuoppa	Havainnot	Löydöt	Mmpy
<u>Kierikinkangas A</u>			
660 / 660	-	-	-
660 / 669	-	-	60.27
660 / 680	-	-	60.46
670 / 680	-	-	60.17
670 / 690	-	-	60.22
670 / 700	kaksoispodoli	-	60.28
700 / 840	täytemaakrs 15 cm paksu, vesi 50 cm	-	59.94
710 / 840	-	-	60.08
720 / 840	suohiekka	-	60.06
699 / 850	sora	-	59.96
710 / 850	-	-	60.23
720 / 850	-	-	60.17
700 / 860	-	-	60.12
710 / 860	-	-	60.36
720 / 860	-	-	60.27
700 / 870	liuskeita	kivilaji-iskos (:655)	60.22
710 / 870	-	-	60.42
720 / 870	palaneita kiviä, liuskekivi	kivilaji-iskos (:656)	60.36
730 / 870	suohiekka	-	60.09
700 / 880	-	-	60.39
710 / 880	liuskeita	kivilaji-iskos (:657)	60.51
719 / 880	-	-	60.26
730 / 879	-	-	60.27
740 / 880	-	-	60.50
700 / 889	-	-	60.62
710 / 890	-	-	60.44
720 / 890	-	-	60.29
730 / 890	vesi 55 cm	-	60.16
740 / 890	-	-	60.46
750 / 890	-	-	60.25
700 / 900	-	-	60.61
710 / 899	-	-	60.40
720 / 900	-	-	60.25
730 / 900	vesi 50 cm	-	60.26
740 / 900	-	-	61.07
750 / 900	-	-	60.58
700 / 910	-	-	60.62
710 / 910	-	-	60.24
719 / 910	harmaa likamaa	kivilaji- ja kvartsi-iskos (:658-659)	60.56
730 / 910	-	-	60.78
740 / 909	-	-	61.09
750 / 910	-	-	60.46
760 / 910	-	-	60.32
700 / 920	-	-	60.53
710 / 920	-	-	60.33
720 / 920	-	-	60.42

⁶ Ks. Hans-Peter Schulzin kaivauskertomus Museoviraston arkeologian osaston arkistossa (Purkajasuo / Korvala, kaiv. 1997).

730 / 920	hiiltä B-kerroksessa	-	60.76
740 / 920	-	-	60.99
750 / 919	-	-	60.32
700 / 930	-	-	60.53
710 / 930	-	-	60.35
720 / 930	-	-	60.71
730 / 929	-	-	61.10
700 / 940	-	-	60.52
710 / 940	-	-	60.64
720 / 940	-	-	61.19
730 / 940	-	-	60.84
699 / 950	-	-	60.55
710 / 950	-	-	60.95
720 / 949	-	-	61.13
700 / 960	-	-	60.89
710 / 959	-	-	61.26
700 / 969	-	-	61.07
710 / 970	-	-	60.61
700 / 980	-	-	60.90
700 / 990	kova ruostemaa	-	60.29

Kierikinkangas B ja D

790 / 990	suohiekka, pohjavesi 50 cm syv.	-	60.10
810 / 989	-	-	60.72
820 / 990	-	-	60.62
830 / 990	-	-	60.66
840 / 990	-	-	61.00
780 / 1000,50	50 x 50 cm, suo	-	60.08
790 / 1000	-	-	60.38
810 / 1000	-	-	60.70
820 / 1000	-	-	60.65
830 / 1000	-	-	60.59
840 / 1000	-	-	60.61
850 / 1000	-	-	60.59
770 / 1010,50	50 x 50 cm, 50 cm turvekerros, suo	-	60.20
780 / 1010	-	-	60.65
850 / 1010	-	-	61.06
870 / 1010	-	-	60.70
760 / 1020,50	50 x 50 cm, suo	-	60.06
770 / 1020	katinkultaa	-	60.46
860 / 1020	-	-	60.60
870 / 1020	-	-	60.99
880 / 1019	-	-	60.96
760 / 1030	suohiekka	-	60.26
870 / 1030	-	-	60.72
750 / 1040	50 x 50 cm, suo	-	60.12
760 / 1040	pohjavesi 20 cm syv.	kvartsi-iskos (:660)	59.94
870 / 1040	-	-	61.15
880 / 1040	-	-	60.79
750 / 1050	-	kvartsi-iskoksia 2 kpl (:661)	60.27
870 / 1050	-	-	61.18
880 / 1050	suohiekka	-	60.77
740 / 1060	-	-	60.10
870 / 1060	-	-	60.74
730 / 1070	50 x 50 cm, suo	-	59.99
720 / 1080	50 x 50 cm, suo	-	60.14
730 / 1079	-	kvartsi-iskos (:662)	60.23
739 / 1080	-	-	60.03
860 / 1080	-	-	60.64
720 / 1090	WC tyhjennetty tähän kuoppaan!	-	60.32

850 / 1090	-	-	60.56
859 / 1089	suohiekka, kova ruostekerros	-	-
710 / 1100	50 x 50 cm, suo	-	60.06
720 / 1100	-	-	60.39
840 / 1100	kova ruostekerros (30-40 cm syv)	-	60.59
850 / 1100	-	-	60.69
710 / 1110	-	-	60.25
830 / 1110	-	-	60.40
840 / 1110	kova ruostekerros	-	60.62
850 / 1110	-	-	60.84
710 / 1119	-	kvartsi-iskos (:663)	60.49
840 / 1119	-	-	60.58
850 / 1120	kova ruostekerros	-	60.72
830 / 1130	-	-	59.98
840 / 1130	-	-	60.60
850 / 1130	hieman punertava maa	-	60.57
830 / 1140	-	kvartsi-iskoksia 2 kpl (:681)	60.55
840 / 1140	-	-	60.52
850 / 1140	suohiekka, kova ruostekerros	-	60.57
700 / 1150	-	kvartsi-iskoksia 3 kpl (:664)	60.83
820 / 1150	pohjavesi 40 cm syv.	-	60.18
830 / 1150	-	-	60.58
840 / 1150	-	-	60.64
710 / 1160	karkea hiekka	-	60.68
830 / 1160	-	-	60.57
840 / 1160	suohiekka	-	60.66
680 / 1170	mahd. likamaakerros, hiiliä	kivil.-iskos, kv.kaavin, -iskoksia 2 kpl (:665-667)	60.55
710 / 1170	karkea hiekka	-	60.53
720 / 1170	kiveys	-	60.54
820 / 1170	pohjavesi 50 cm syv.	-	60.22
830 / 1170	-	-	60.47
840 / 1170	A:n jälkeen mutaa	-	60.37
680 / 1180	likamaa?	kvartsiydin, -iskoksia 16 kpl (:668-669)	60.44
710 / 1179	mahd. likamaata	kvartsikaapimia 2 kpl (:670-671)	60.23
820 / 1179	-	-	60.58
830 / 1180	-	-	60.56
680 / 1190	-	kvartsiesine, -iskos (:672-673)	60.44
710 / 1190	suohiekka	-	59.94
730 / 1189	-	-	60.28
810 / 1190	-	-	60.35
820 / 1190	punainen krs. 60-70 cm syv.	-	60.40
670 / 1200	likamaa? , löydöt likamaassa	kv.kaapimia 2 kpl, -iskoksia 3 kpl (:674-676)	60.17
680 / 1200	-	kvartsikaavin, -iskoksia 2 kpl (:677-678)	60.35
720 / 1199	sora / suo	-	59.91
730 / 1200	-	-	60.75
800 / 1199	-	-	60.55
810 / 1200	punainen ruostekerros (70 cm syv)	-	60.42
670 / 1209	mahd. likamaakerros	-	59.96
680 / 1209	-	kivilaji-iskos, kvartsi-iskoksia 3 kpl (:679-680)	60.11
720 / 1210	kova ruostemaa	-	60.20
729 / 1209	-	-	60.78
800 / 1210	-	-	60.57
810 / 1210	likamaa	keramiikkaa 9 kpl, kivilajiveitsi, kv. kaapimia 2 kpl, -veitsi, -ytimiä 2 kpl, -iskoksia 16 kpl, kvartsiitti-iskoksia 9 kpl (:682-689)	60.40

719 / 1220	täytemaakrs?	kvartsi-iskoksia 13 kpl (:690)	60.99
730 / 1220	-	kvartsiydin (:691)	60.95
790 / 1220	-	-	60.72
800 / 1220	likamaa?	kv. kaapimia 3 kpl, -iskoksia 8 kpl (:692-695)	60.54
810 / 1220	suohiekka	-	60.45
719 / 1230	-	kvartsikaavin, -iskos (:696-697)	61.07
730 / 1230	kovia ruostekerroksia	-	60.82
740 / 1230	kova ruostekerros	-	60.60
760 / 1230	-	-	60.49
770 / 1230	-	keramiikkaa 87 kpl, kivilajiesi- neen katk., kivil.iskoksia 10 kpl, kv. kaapimia 5 kpl, -uurin, -is- koksia 153 kpl, kvartsiitti-iskok- sia 2 kpl, palanutta luuta 5 kpl (:698-710)	60.78
790 / 1230	-	kvartsiveitsi (:711)	60.74
800 / 1229	-	kvartsi-iskos (:712)	60.55
719 / 1240	kauttaaltaan sekoittunut	-	60.66
730 / 1239	viistoja, kovia ruostekerroksia	-	60.40
740 / 1240	suohiekka	-	60.00
760 / 1240	vahva A-kerros, pun. krs (50 cm syv)	kvartsi-iskoksia 4 kpl (:713)	60.20
770 / 1240	vahva A-kerros	-	60.61
790 / 1239	-	kvartsi-iskoksia 3 kpl (:714)	60.52
800 / 1240	suohiekka	-	59.96
760 / 1250	suohiekka	-	59.83
770 / 1250	likamaa? , vahva A-kerros	kv. kaavin, -ydin, -iskoksia 21 kpl (:715-717)	60.16
790 / 1250	hieman punertava hiekka	kivilajiriipus, kivil. esineen katk. 2 kpl, -iskoksia 10 kpl, kv. iskoksia 42 kpl, palanutta luuta 2 kpl (:718-722)	60.36
689,44 / 1259,95	täytemaa 40 cm, sen alla podsoli	-	60.18
690,95 / 1263,81	täytemaa 40-50 cm	-	60.14
689,71 / 1256,00	täytemaa 50 cm	-	60.30
694,17 / 1251,28	täytemaakrs., täysin sekoittunut	-	60.34
693,69 / 1258,15	täytemaakrs., täysin sekoittunut	-	60.25

5.4 Irtolöytöpaikat

Kaivauksen yhteydessä kerättiin myös irtaimia löytöjä eri puolilta asuinpaikkaa. Löytöjä saatiin asuinpaikoilta A, B, D ja E. Asuinpaikalta A löytyi muutamia kvartseja tien pohjoispuolelta epämääräisten painanteiden tuntumasta sekä tien eteläpuolen penkasta. Asuinpaikalla A havaittiin polun pinnalla enemmänkin kvartseja, joita ei kuitenkaan kerätty talteen. Tähän asuinpaikan osaan liittyy myös Pentti Koivusen ilmoittama löytöpaikka lijoen rannassa sijaitsevalle Aholan huvilalle johtavan tien penkassa, lähellä asuinpaikan A itäisimpiä painanteita. Koivunen valvoi taannoin tien tekoa ja havaitsi tuolloin tien länsileikkauksessa muutoin suomaassa hiekkakerroksen, joka ikään kuin muodosti kuopanteen. Tästä leikkauksesta löytyi myös pieni kvartsi-iskos kuopan pohjalta, jota ei otettu talteen. Lisäksi lähempää maantietä löytyi samasta tienleikkauksesta palanut kivi.

Asuinpaikkaan B liittyvät irtolöydöt kerättiin hiekkakuopan keskellä olevalta pieneltä "saarelta" ja hiekkakuopan länsipuoliselta polulta. Kierikinkangas D:n alueella irtolöytöjä oli kerättävissä runsaimmin. Siellä löytöjä oli hiekkakuopan itäreunassa sekä maantien pohjoispenkassa. Kierikinkangas E:n löydöt kerättiin voimajohtolinjan alta Myllyharjuilta, jossa maata oli myllerretty ja kuopitettu.

6. LÖYDÖT

6.1 Löytöjen levintä

Löytöjen levintä on kuvattu löytökartoissa (s. 50-72, 75-80), jotka on tehty Mapinfo-ohjelmaa apuna käyttäen. Löytöjen kappalemäärä tai paino on kuvattu toisiinsa suhteutettuina ympyröinä tai vaihtoehtoisesti erilaisilla symboleilla. Kartoissa on se ero, että symbolikartoissa ei ole voitu ottaa huomioon kappalemäärää tai painoa, ainoastaan löydön (alanumeron) sijainti. Seulasta löydettyt artefaktit on merkitty 1 x 1 m kokoisen löytöruudun keskelle. Alueelta 1 on valmistettu lisäksi kaksi löytöprofiilikarttaa, joissa profiilikarttaa vasten on kuvattu kaikki löydöt metrin levyiseltä kaistalta (s. 48-49).

Löytökeskittymiä tai -alueita on kaivausalueella 1 kolme: 1) ojan länsipää, 2) painanne laajennuksen kohdalla ja 3) kuoppa ojan itäosassa, ruuduissa 780 / 1244-1246. Kaikki löytölajit eivät kuitenkaan noudata tätä levintää, vaan esim. keramiikkaa on runsaasti vain läntisessä ja itäisessä keskittymässä. Löytölajit voidaan alueella 1 jakaa eri keskittymiin oheisen taulukon mukaisesti:

	Keskittymä 1	Keskittymä 2	Keskittymä 3
Keramiikka	x		x
Kvartsi	x	x	x
Kivilajit	x	x	x
Luu	x		x

Kaivausalueella 2 löydöt eivät varsinaisesti muodosta keskittymiä. Löytöjen levintöjä vertailemalla havaitsee kuitenkin, että kappalemäärän perusteella tehdyissä levintäkartoissa löydöt keskittyvät länsipäähän ja painon perusteella tehdyissä taas itäpäähän. Tämä viittaa siihen, että itäpäässä on suurempia löytöjä kuin länsipäässä.

6.2 Löytölajit

Löydöistä n. 50 % on keramiikkaa ja 42 % kvartsia. Pienempiä löytöryhmiä ovat kivilajit (4,5 %), luu (2,4 %), kvartsiitti (0,4 %), pii (0,03 %), punamulta (0,03 %) ja koivuterva (0,09 %). Löytöjen painoa tarkasteltaessa tilanne on hieman erilainen, sillä löydöissä on kolme hioinlaakaa tai sellaisen katkelmaa, jotka painavat yhteensä lähes 30 kg. Muiden löytöjen yhteispaino on vain hieman yli 10 kg.

Saviastian palat ovat pelkästään tyypillistä kampakeramiikkaa. Astiat ovat olleet orgaanisia ja shamottisekoitteisia ja niiden koristeena on yksinkertaisia kampaleima- ja kuoppa-aiheita. Tyyllillisesti keramiikka on nuorempaa tyypillistä kampakeramiikkaa (Ka II:2). Kivilajiesineistön vaikuttavin esine on ehjä hioinlaaka (KM 31072:390), joka painaa n. 25

kg. Muista esineistä mainittakoon alueen 1 itäisestä keskittymästä löydetyt esineen teelmät tai katkelmat, joiden käyttötarkoitus on tuntematon (KM 31072: 561, 569). Alueelta 2 löytyi taltan teräkatkelma (KM 31072: 627).

Piinuolenkärki (KM 31072: 460) löytyi alueelta 1 profiilinpuhdistuksessa. Esine on tyypilliseen kampakeramiikkaan liittyvää mantelinmuotoista tyyppiä ja tukee siten asuinpaikan ajoitusta. Kvartseista n. 5 % on esineitä, tavallisimpana ryhmänä kaapimet. Alueen 1 keskiosassa, painanteessa, oli runsaasti kvartsiytimiä. Kvartsiittia löytyi lähinnä koekuopista. Muita löytöjä ovat punamulta ja koivuterva.

Luuaineiston analysoi FM Pirkko Ukkonen. Määritettäviä fragmentteja oli vain 20 kpl, varsin suuri osa tunnistamattomista luista on kuitenkin nisäkkään. Tunnistetuista luista lähes kaikki olivat hyljettä, yksi luu on mahdollisesti majavan hampaan juurifragmentti. Yhdessä alanumerossa on nisäkkäiden lisäksi mahdollisesti myös linnun luita.

6.3 Löytötaulukot

Löytölaji	Kaivausalue 1	Kaivausalue 2	Koekuopat	Irtolöydöt	Yhteensä
Keramiikka	1585	22	96	14	1717
* saviastian reunapaloja	5		1		6
* saviastian kylkipaloja	1580	22	95	14	1711
Kivilajit	120	2	31	0	153
* taltan katkelmia		1			1
* riipuksen katkelmia			1		1
* kaapimia	1				1
* veitsiä			1		1
* hioimia	4				4
* hioinlaakoja	3				3
* kovasimia	1				1
* laakakiviä	1				1
* muita esineitä	5				5
* esineen katkelmia	15	1	3		19
* iskoksia	90		26		116
Pii	1	0	0	0	1
* nuolenkärkiä	1				1
Kvartsi	1048	57	323	20	1448
* kaapimia	19	3	18	1	41
* uurtimia	2		1		3
* veitsiä	14		1		15
* naskaleita	2				2
* poria	5				5
* sahoja	2				2
* muita esineitä	7		1		8
* ytimiä	23	1	2		26
* iskoksia	974	53	300	19	1346
Kvartsiitti	1	1	11	0	13
* iskoksia	1	1	11		13
Luu	69	5	7	2	83
* palanutta	65	5	7	2	79
* palamatonta	4				4
Punamultaa		1			1
Koivutervaa	3				3
Yhteensä	2827	88	468	36	3419

Löydöt kappalemäärän mukaan.

Löytölaji Kaivausalue 1 Kaivausalue 2 Koekuopat Irtolöydöt Yhteensä

Keramiikka	1033,00	5,80	118,30	8,80	1165,90
* saviastian reunapaloja	32,80		1,60		34,40
* saviastian kylkipaloja	1000,20	5,80	116,70	8,80	1131,50
Kivilajit #	5067,30	8,40	264,50	0,00	5340,20
* taltan katkelmia		4,60			4,60
* riipuksen katkelmia			1,60		1,60
* kaapimia	34,00				34,00
* veitsiä			8,90		8,90
* hioimia	422,90				422,90
* hioinlaakoja	1065,90				1065,90
* kovasimia	156,80				156,80
* laakakiviä	416,30				416,30
* muita esineitä	2054,60				2054,60
* esineen katkelmia	408,60	3,80	24,30		436,70
* iskoksia	508,20		229,70		737,90
Pii	2,10	0,00	0,00	0,00	2,10
* nuolenkärkiä	2,10				2,10
Kvartsi	4908,10	221,90	939,10	102,70	6171,80
* kaapimia	335,70	21,40	103,10	3,20	463,40
* uurtimia	6,90		5,30		12,20
* veitsiä	48,40		9,60		58,00
* naskaleita	16,10				16,10
* poria	217,60				217,60
* sahoja	53,00				53,00
* muita esineitä	86,60		58,50		145,10
* ytimiä	1664,40	105,30	214,00		1983,70
* iskoksia	2479,40	95,20	548,60	99,50	3222,70
Kvartsiitti	5,10	5,00	56,20	0,00	66,30
* iskoksia	5,10	5,00	56,20		66,30
Luu	16,10	4,50	2,00	0,20	22,80
* palanutta	15,30	4,50	2,00	0,20	22,00
* palamatonta	0,80				0,80
Punamultaa		0,10			0,10
Koivutervaa	0,50				0,50
Yhteensä	11032,20	245,70	1380,10	111,70	12769,70

= lisäksi 2 hioinlaakaa, paino yhteensä n. 28 kg

Löydöt painon mukaan (g).

7. YHTEENVETO

Yli-lin Kierikinkankaan kivikautista asuinpaikkaa tutkittiin kuukauden ajan 1.6.-3.7.1998. Kaivaus toteutettiin työllisyystyömäärärahalta. Kierikinkankaan tutkimukset on ensi sijassa tarkoitus kohdentaa Kierikkikeskuksen suunnitellulle rakennuspaikalle. Tutkimukset toteutetaan v. 1998-2000. Ensimmäisenä tavoitteena kaivauksilla oli, että koko Kierikinkankaan muinaisjäännösalue pyritään kartoittamaan ja mahdollisuuksien mukaan myös rajaamaan löytöalueet - rajaus päätettiin toteuttaa koekuopituksin. Tämän lisäksi tavoitteena oli pienin tasokaivausaluein tutkia joitakin mielenkiintoisia kohteita ja saada asuinpaikalta ajoittavaa materiaalia, jolla on merkitystä koko Iijokilaakson esihistoriallisen kronologian kannalta.

Asuinpaikalle kaivettiin kaksi tasokaivausaluetta, laajuudeltaan yhteensä 82 m². Koekuoppia kaivettiin kaikkiaan 184 kpl. Yhteensä Kierikinkankaalla tutkittiin kaivauksin 259,75 m². Tasokaivausalueella 1 tutkittiin puolikas pienestä asumuspainanteesta ja yksi likamaakuoppa. Kaivausalueella 2 ei ollut havaittavia rakenteita eikä edes varsinaista kulttuurikerrosta. Molempien alueiden löytömateriali liittyy tyypilliseen kampakeramiikkaan. Esinelöytöjä olivat mm. hioinlaa'at, piinuolenkärki ja erilaiset kivilajiesineiden teelmät ja katkelmat. Koekuoppien ja pintahavaintojen perusteella asuinpaikka voidaan jakaa useaan osaan (Kierikinkangas A-F). Jatkossa tutkimukset keskitetään Kierikkikeskuksen rakennuspaikalle (Kierikinkangas B).

NEGATIIVI- JA KUVALUETTELO

Kuvaajat Petro Pesonen (PP) ja Sirpa Leskinen (SL) 1998.

Neg.nro	Kuva	Aihe
111152	24	Aluetta 2 täytetään. E-W. 25.6.1998. PP
111153	25	Alue 2, W-E -profiili 720/1227-1230, panoraama (1/2). Podsolin päällä täytemaa-kerros. S-N. 25.6.1998. PP
111154	25	Alue 2, W-E -profiili 720/1227-1230, panoraama (1/2). Podsolin päällä täytemaa-kerros. S-N. 25.6.1998. PP
111155	17	Alue 1 peitettyä. W-E. 25.6.1998. PP
111157		Alueen 1 profiileja piirretään. 23.6.1998. PP
111158		Alue 1, W-E -profiili 781/1232-1236. S-N. 23.6.1998. PP
111159	11	Alue 1, W-E -profiili 781/1232-1236, profiilissa hioinlaaka. S-N. 23.6.1998. PP
111160	12	Alue 1, likamaakuopan E-W -profiili 780/1244-1246. N-S. 23.6.1998. PP
111161		Alue 1, taso 11. W-E. 22.6.1998. PP
111162	10	Alue 1, taso 10. W-E. 22.6.1998. PP
111163	19	Alueelta 2 poistetaan täytemaa-kerrosta lapioilla. 18.6.1998. SL
111164	21	Kaivauksenjohtaja Petro Pesonen. 18.6.1998. SL
111165	23	Aluetta 2 kaivetaan. 18.6.1998. SL
111166	20	Aluetta 2 kaivetaan. 18.6.1998. SL
111167	9	Alue 1, taso 8. W-E. 18.6.1998. PP
111168	18	Alue 1, itäpää, W-E -profiili 781/1259-1260. Pohjavesi nousee kaivausalueelle. S-N. 17.6.1998. PP
111169	8	Alue 1, taso 6. W-E. 17.6.1998. PP
111170	13	Alue 1, W-E -profiili 781/1221-1222, profiilissa sorakerros. S-N. 17.6.1998. PP
111171		Aluetta 1 kaivetaan. 17.6.1998. PP
111172	22	Piirtäjä Sirpa Leskinen. 17.6.1998. PP
111173		Piirtäjä Sirpa Leskinen. 17.6.1998. PP
111174		Alue 1, taso 5. W-E. 17.6.1998. PP
111175	7	Alue 1, taso 4. W-E. 16.6.1998. PP
111176	16	Alueen 1 länsipäätä kaivetaan, kuvassa Raimo Turtinen, Jaakko Jaara ja Veli Annanpalo. 15.6.1998. SL.
111177	15	Aluetta 1 kaivetaan. Kuvassa Keijo Kakko, Rita Palonen, Sirkka Ojala ja Erkki Kokko. 15.6.1998. SL.
111178		Aluetta 1 kaivetaan. 15.6.1998. SL.
111179		Alue 1, taso 3. W-E. 15.6.1998. PP
111180	3	Koekuoppia kaivetaan. N-S. 12.6.1998. PP
111181	4	Yleiskuva, taustalla hiekkakuoppalammen NW -reuna. E-W. 12.6.1998. PP
111182	1	Yleiskuva, taustalla hiekkakuoppalammen NE -ranta, panoraama (3/3). S-N. 12.6.1998. PP
111183	1	Yleiskuva, taustalla hiekkakuoppalammen NE -ranta, panoraama (2/3). S-N. 12.6.1998. PP
111184	1	Yleiskuva, taustalla hiekkakuoppalammen NE -ranta, panoraama (1/3). S-N. 12.6.1998. PP
111185	6	Alue 1, taso 2. W-E. 11.6.1998. PP
111186	14	Aluetta 1, krs. 2 kaivetaan. Kuvassa Sirkka Ojala, Rita Palonen, Veli Annanpalo ja Arto Barkman. Takana tutkimusavustaja Mika Koski. 10.6.1998. PP
111187	5	Alue 1, taso 1. W-E. 10.6.1998. PP
111188	28	Asumuspainanne, Kierikinkangas A. PP
111189		Asumuspainanne, Kierikinkangas A. PP

111190	27	Asumuspainanne, Kierikinkangas A. PP
111191		Asumuspainanne, Kierikinkangas A. PP
111192		Asumuspainanne, Kierikinkangas A. PP
111193	2	Yleiskuva hiekkakuoppalammelta, panoraama (1/4). PP
111194	2	Yleiskuva hiekkakuoppalammelta, panoraama (2/4). PP
111195	2	Yleiskuva hiekkakuoppalammelta, panoraama (3/4). PP
111196	2	Yleiskuva hiekkakuoppalammelta, panoraama (4/4). PP
111197		Ryhmäkuva. Vasemmalta oikealle: Keijo Kakko, Erkki Kokko, Arto Barkman, tutkimusavustaja Mika Koski, Veli Annanpalo, piirtäjä Sirpa Leskinen, Raimo Turtinen, Rita Palonen, Jaakko Jaara, Terttu Jussila, Sirkka Ojala. PP
111198	26	Ryhmäkuva. Vasemmalta oikealle: Keijo Kakko, Erkki Kokko, Arto Barkman, tutkimusavustaja Mika Koski, Veli Annanpalo, piirtäjä Sirpa Leskinen, Raimo Turtinen, Rita Palonen, Jaakko Jaara, Terttu Jussila, Sirkka Ojala. PP

DIALUETTELO

Kuvannut Petro Pesonen (PP) ja Sirpa Leskinen (SL) 1998.

Nro	Aihe
41321	Yleiskuva hiekkakuopalta. PP
41322	Hiekkakuopan luoteisreunaa. E-W. 12.6.1998. PP
41323	Yleiskuva: koekuoppia kaivetaan hiekkakuopan pohjoisrannalla. S-N. 12.6.1998. PP
41324	Alue 1, taso 1. W-E. 10.6.1998. PP
41325	Alue 1, taso 2. W-E. 11.6.1998. PP
41326	Alue 1, taso 3. W-E. 15.6.1998. PP
41327	Alue 1, taso 4. W-E. 16.6.1998. PP
41328	Alue 1, taso 5. W-E. 17.6.1998. PP
41329	Alue 1, taso 6. W-E. 17.6.1998. PP
41330	Alue 1, taso 8. W-E. 18.6.1998. PP
41331	Alue 1, taso 10. W-E. 22.6.1998. PP
41332	Alue 1, taso 11. W-E. 22.6.1998. PP
41333	Alue 1, palomaarengas 780/1244-1246, taso 10. W-E. 22.6.1998. PP
41334	Alue 1, profiili 781/1221-1222 W-E. Kuvaussuunta S-N. 17.6.1998. PP
41335	Alue 1, profiili 781/1232-1236 W-E. Kuvaussuunta S-N. 23.6.1998. PP
41336	Alue 1, profiili 781/1232-1236 W-E. Kuvaussuunta S-N. 23.6.1998. PP
41337	Alue 1, profiili 780/1244-1246 W-E. Kuvaussuunta N-S. 23.6.1998. PP
41338	Alueen 1 länsipäätä kaivetaan. 15.6.1998. SL
41339	Kaivaus käynnissä alueella 1. 15.6.1998. SL
41340	Alue 1, profiili 781/1259-1260 W-E. Kuvaussuunta S-N. 17.6.1998. PP
41341	Alueen 1 itäpäätä kaivetaan. 17.6.1998. PP
41342	Jaakko Jaara ja Rita Palonen. 18.6.1998. PP
41343	Aluetta 1 kaivetaan. 15.6.1998. SL
41344	Alue 1, kerrosta 2 kaivetaan. 10.6.1998. PP
41345	Kaivaja Erkki Kokko ja miljoona hyttystä. 17.6.1998. PP
41346	Kaivaus käynnissä. 17.6.1998. PP
41347	Mika Koski paaluttaa koekuoppaa ja Sirpa Leskinen piirtää sen kartalle. 12.6.1998. PP
41348	Sirpa Leskinen piirtää tasoa. 17.6.1998. PP
41349	Sirpa Leskinen piirtää profiilia alueella 1. 23.6.1998. PP
41350	Erkki Kokko on tehnyt löydön. 15.6.1998. SL
41351	Alue 1 peitettyä. W-E. 25.6.1998. PP
41352	Aluetta 1 peitetään. 23.6.1998. PP
41353	Piirtäjä Sirpa Leskinen. 23.6.1998. PP
41354	Alueen 2 pinnalla olevaa täytekerrosta poistetaan. 18.6.1998. PP
41355	Alueen 2 pinnalla olevaa täytekerrosta poistetaan. 18.6.1998. PP
41356	Alue 2, profiili 720/1227-1230 W-E. Kuvaussuunta S-N. 25.6.1998. PP
41357	Aluetta 2 kaivetaan. 25.6.1998. PP
41358	Aluetta 2 kaivetaan. 18.6.1998. PP
41359	Aluetta 2 kaivetaan. 18.6.1998. PP
41360	Alue 2, profiili 720/1227-1230 W-E. Kuvaussuunta S-N. 25.6.1998. PP
41361	Alue 2 peitettyä. E-W. 25.6.1998. PP
41362	Hiekkakuopan "saariston" kartoitusta valmistellaan, "suojapuku" tiivistetään. 12.6.1998. SL
41363	Hiekkakuopan "saariston" kartoitusta valmistellaan, "suojapuku" tiivistetään. 12.6.1998. SL
41364	Hiekkakuopan "saariston" kartoitusta valmistellaan, "suojapuku" tiivistetään. 12.6.1998. SL
41365	Hiekkakuopan "saariston" kartoitusta takymetrillä, Petro Pesonen. 12.6.1998. SL
41366	Hiekkakuopan "saariston" kartoitusta takymetrillä, Petro Pesonen. 12.6.1998. SL

- 41367 Hiekkakuopan "saariston" kartoitusta takymetrillä, Mika Koski. 12.6.1998. SL
- 41368 Ryhmäkuva. Vasemmalta lähtien: Keijo Kakko, Erkki Kakko, Arto Barkman, tutkimusavustaja Mika Koski, Veli Annanpalo, piirtäjä Sirpa Leskinen, Raimo Turtinen, Rita Palonen, Jaakko Jaara, Terttu Jussila ja Sirkka Ojala. PP
- 41369 Tien eteläpuolella olevia asumuspainanteita. PP
- 41370 Tien eteläpuolella olevia asumuspainanteita. PP
- 41371 Tien eteläpuolella olevia asumuspainanteita. PP

KARTTALUETTELO

Sivu	Selitys	Originaalin mittakaava ja muovikalvon koko
28	GT -karttaote	1:200000 -
29	Peruskarttaote 3512 10 PAHKAKOSKI, johon merkitty asuin- ja löytöpaikat Kierikinkangas A-F	1:20000 -
30	Yleiskartta, johon merkitty asuinpaikat Kierikinkangas A-D (H.-P. Schulzin mukaan)	ei mittak. -
31	Yleiskartta (1/2)	1:1000 A2
32	Yleiskartta (2/2)	1:1000 A2
33	Yleiskartta, asumuspainannealue, Kierikinkangas D	1:500 A4
34	Kaivausalue 1, vaaituskartta, pinta- ja pohjavaaitus	1:50 A3
35	Kaivausalue 1, vaaituskartta, taso 0	1:50 A3
36	Kaivausalue 1, tasokartta, taso 1	1:50 A3
37	Kaivausalue 1, tasokartta, taso 2	1:50 A3
38	Kaivausalue 1, tasokartta, taso 3	1:50 A3
39	Kaivausalue 1, tasokartta, taso 4	1:50 A3
40	Kaivausalue 1, tasokartta, taso 5	1:50 A3
41	Kaivausalue 1, tasokartta, taso 6	1:50 A3
42	Kaivausalue 1, tasokartta, tasot 7-8	1:50 A3
43	Kaivausalue 1, tasokartta, tasot 9-10	1:50 A3
44	Kaivausalue 1, tasokartta, tasot 11-13	1:50 A4
45	Kaivausalue 1, profiilikartta, N-profiili 781,00/1231.00-1246,00 (1/2)	1:20 A3
46	Kaivausalue 1, profiilikartta, N-profiili 781,00/1231.00-1246,00 (2/2)	1:20 A3
47	Kaivausalue 1, profiilikartta, S-profiili 780,00/1244,00-1246,00	1:20 A4
48	Kaivausalue 1, löytöprofiilikartta 781 / n. 1232-1236, profiilin suunta W-E, löydöt väliltä x= 780-781	1:20 -
49	Kaivausalue 1, löytöprofiilikartta 781 / 1220-1260, profiilin suunta W-E, löydöt väliltä x= 780-781	1:20 -
50	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, kaikki löydöt (kpl)	1:100 -
51	Kaivausalue 1, itäosa, löytökartta, kaikki löydöt (kpl)	1:100 -
52	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, keramiikka (kpl)	1:100 -
53	Kaivausalue 1, itäosa, löytökartta, keramiikka (kpl)	1:100 -
54	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, keramiikka (g)	1:100 -
55	Kaivausalue 1, itäosa, löytökartta, keramiikka (g)	1:100 -
56	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, kivilajit (kpl)	1:100 -
57	Kaivausalue 1, itäosa, löytökartta, kivilajit (kpl)	1:100 -
58	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, kivilajit (g)	1:100 -
59	Kaivausalue 1, itäosa, löytökartta, kivilajit (g)	1:100 -
60	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, kivilajiesineet ja -iskokset	1:100 -
61	Kaivausalue 1, itäosa, löytökartta, kivilajiesineet ja -iskokset	1:100 -

62	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, kvartsi (kpl)	1:100	-
63	Kaivausalue 1, itäosa, löytökartta, kvartsi (kpl)	1:100	-
64	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, kvartsi (g)	1:100	-
65	Kaivausalue 1, itäosa, löytökartta, kvartsi (g)	1:100	-
66	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, kvartsiesineet ja -iskokset	1:100	-
67	Kaivausalue 1, itäosa, löytökartta, kvartsiesineet ja -iskokset	1:100	-
68	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, luut (kpl)	1:100	-
69	Kaivausalue 1, itäosa, löytökartta, luut (kpl)	1:100	-
70	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, luut (g)	1:100	-
71	Kaivausalue 1, itäosa, löytökartta, luut (g)	1:100	-
72	Kaivausalue 1, länsiosa, löytökartta, muita löytöjä	1:100	-
73	Kaivausalue 2, vaaituskartta, pinta- ja pohjavaaitus	1:50	A4
74	Kaivausalue 2, tasokartta, taso 1	1:50	A4
75	Kaivausalue 2, löytökartta, kaikki löydöt (kpl)	1:100	-
76	Kaivausalue 2, löytökartta, kaikki löydöt (g)	1:100	-
77	Kaivausalue 2, löytökartta, kvartsi (kpl)	1:100	-
78	Kaivausalue 2, löytökartta, kvartsi (g)	1:100	-
79	Kaivausalue 2, löytökartta, kvartsiesineet ja -iskokset	1:100	-
80	Kaivausalue 2, löytökartta, muut löydöt	1:100	-

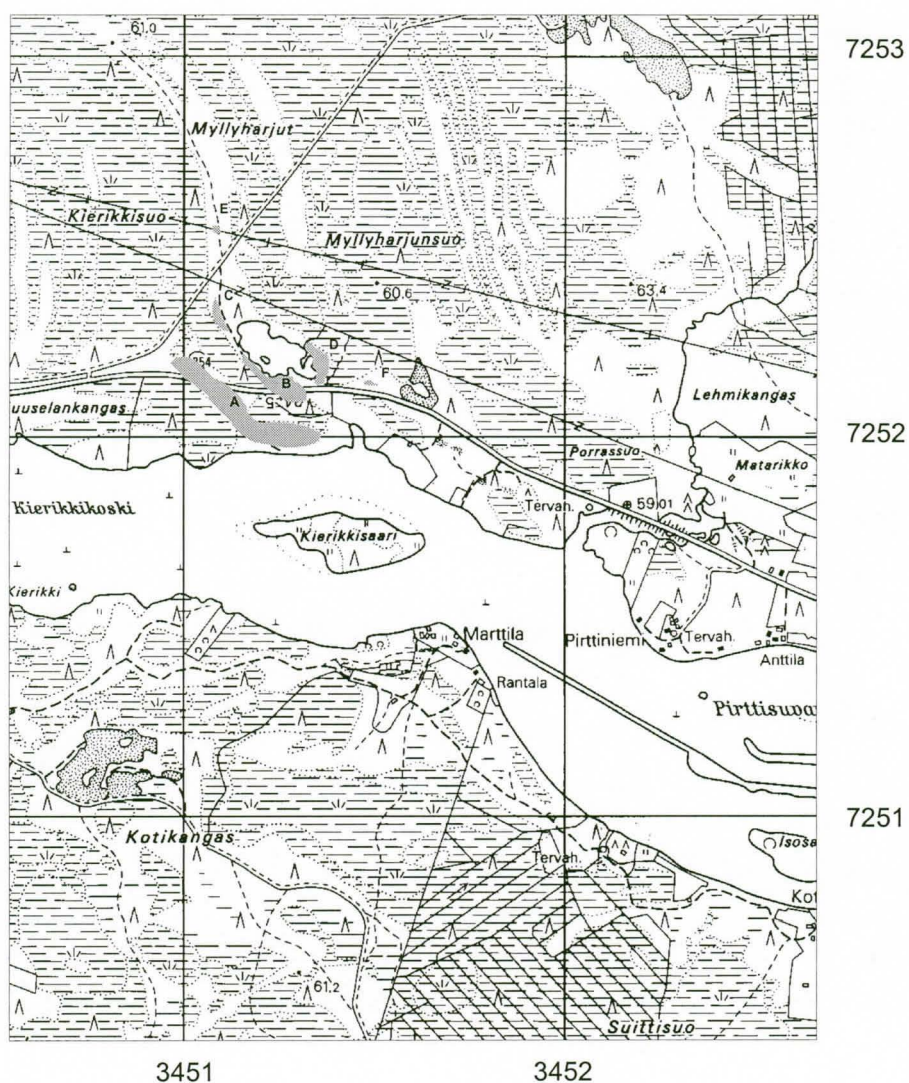
Ote GT -kartasta 12 (1977) 1:200000. Yli-li [28] Kierikinkangas ympäröity ja merkitty punaisella värillä.

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Peruskarttaote 1:20000 (PK 3512 10 PAHKAKOSKI)

Asuin- ja löytöpaikat Kierikinkangas A-F merkitty harmaalla värillä

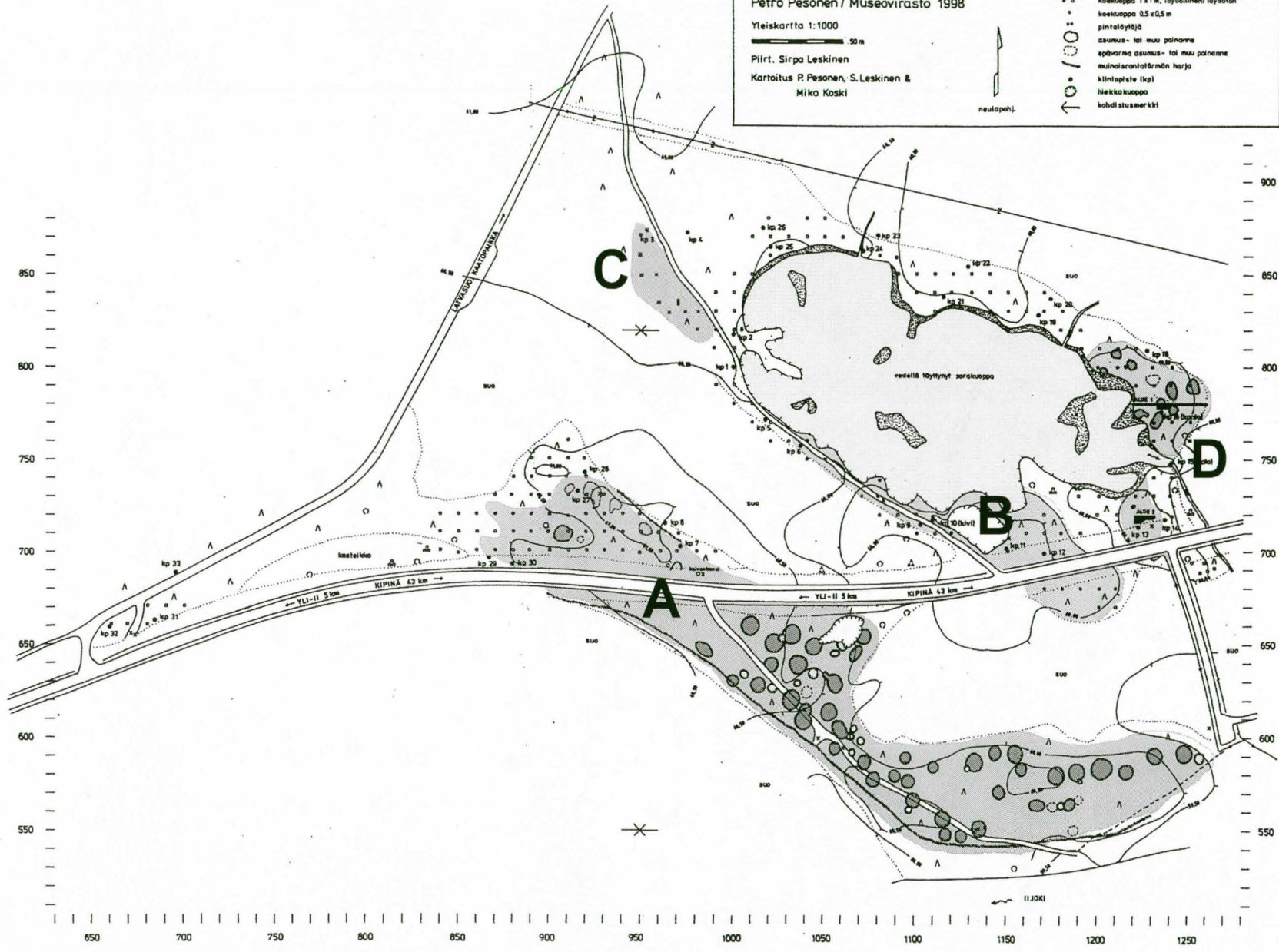

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Yleiskartta 1:1000

Plirt. Sirpa Leskinen
Kartoitus P. Pesonen, S. Leskinen &
Mika Koski

- kaivauskuu
- kaekuoppa 1 x 1 m, löydöllinen löydös
- kaekuoppa 0,5 x 0,5 m
- pintalöydös
- osuus - tai muu painanne
- epävarm. osuus - tai muu painanne
- muinaisrajoitusten harjo
- kintoplate lipi
- hiekkakuoppa
- ↑ kohdistusmerkki

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

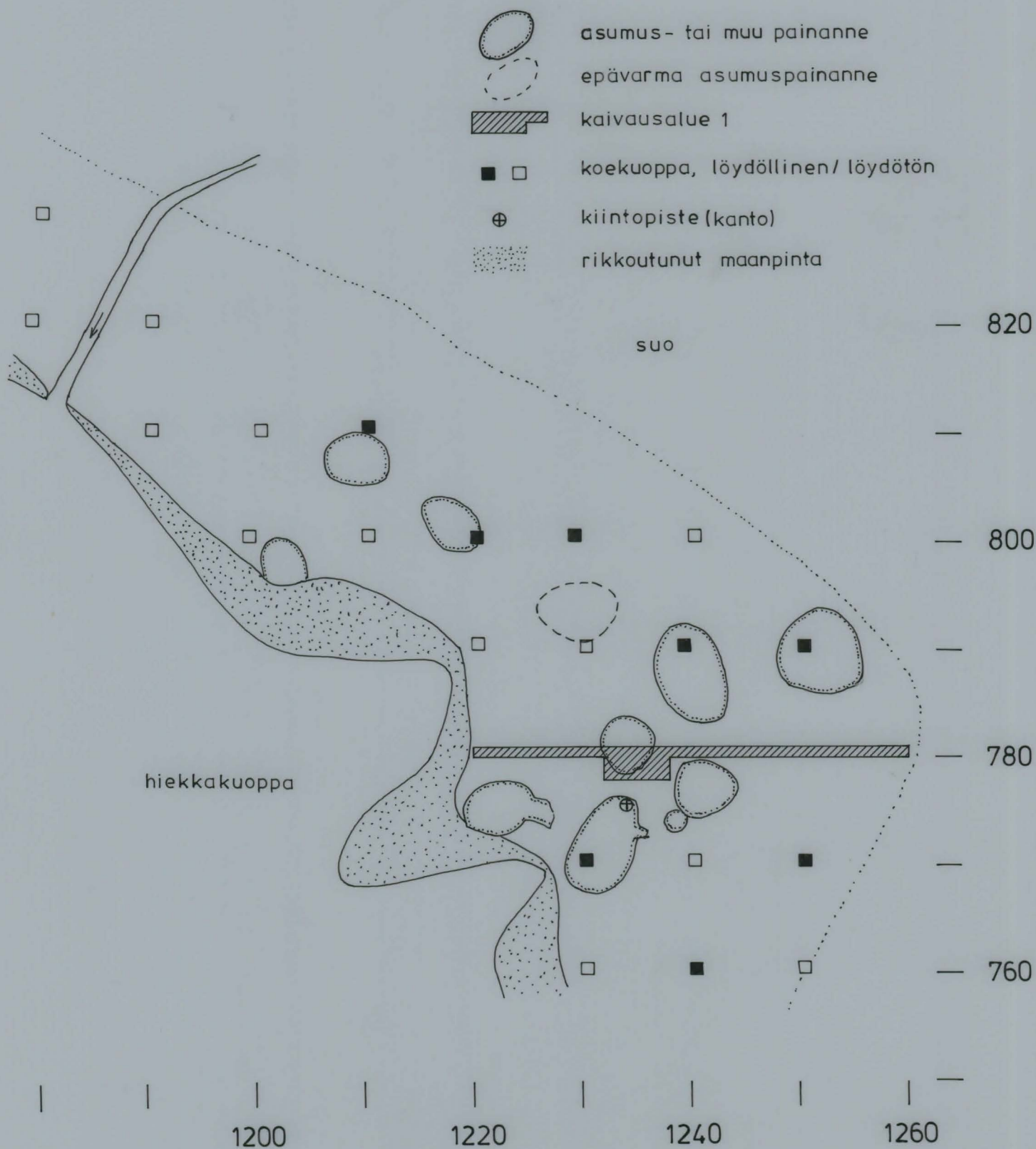
Petro Pesonen 1998

Yleiskartta, asumuspainannealue

Mk 1:500 20 m

Piirt. Sirpa Leskinen

neulapohj.

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

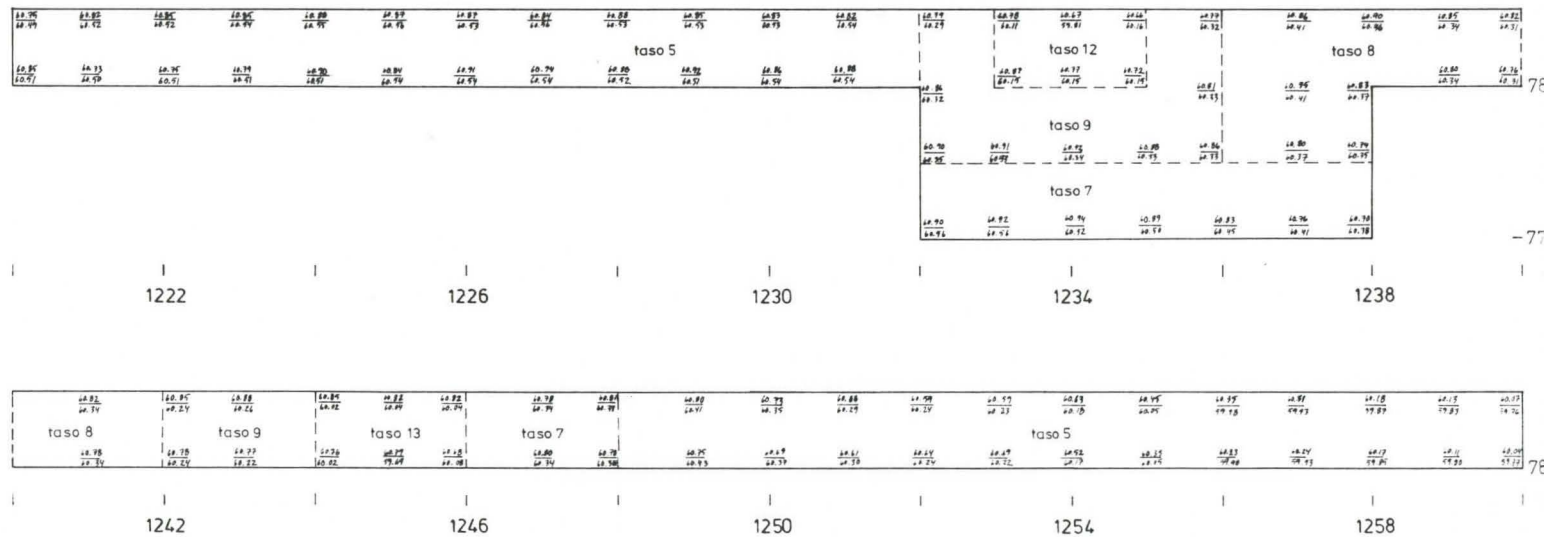
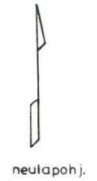
1:100
Vaaituskartta 4:50 2m

Kaivausalue 1

Pinta- ja pohjavaaitus

Piirt. Sirpa Leskinen

 korkeus m mpy

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen 1998

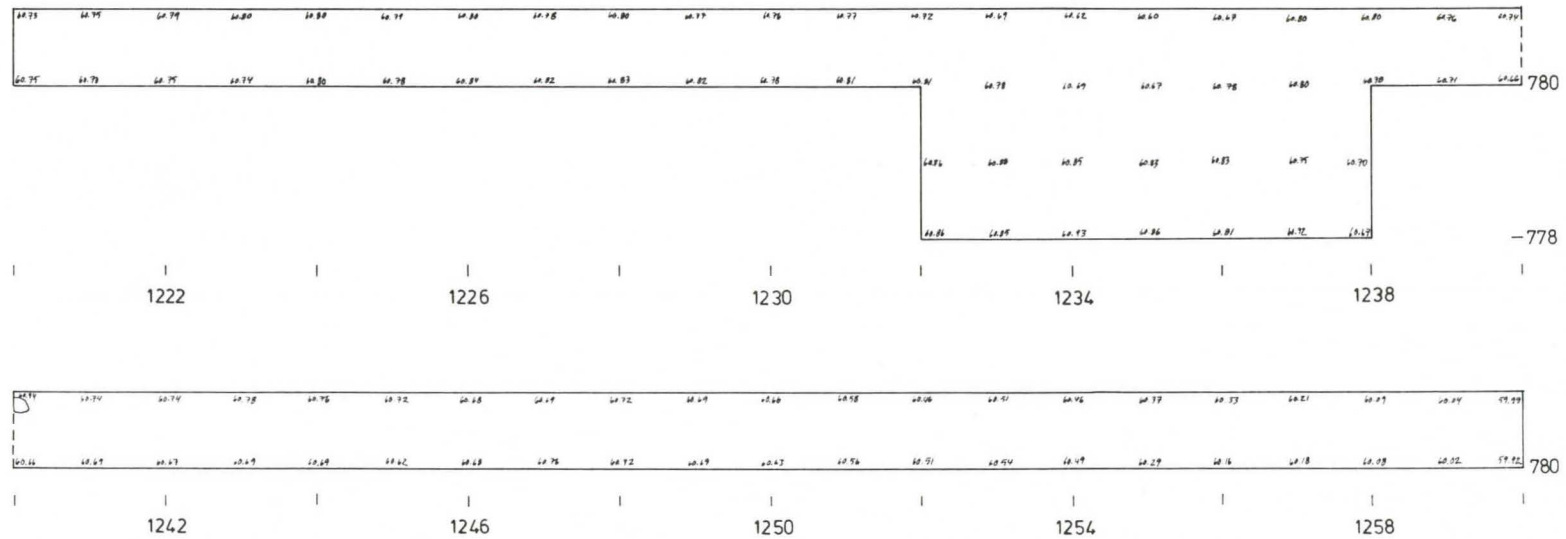
1:100

Vaaituskartta 1:50 2m

Kaivausalue 1

Taso 0

Piirt. Sirpa Leskinen

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen 1998

1:100

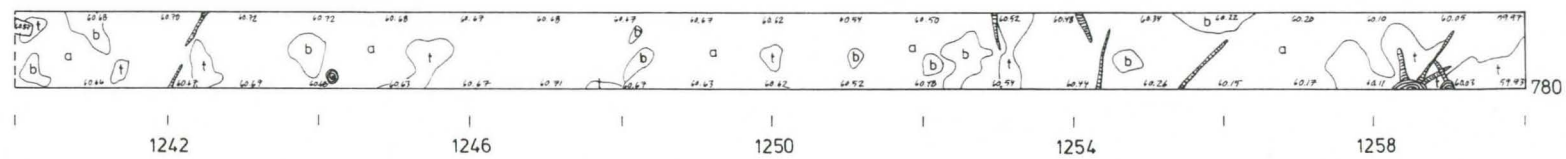
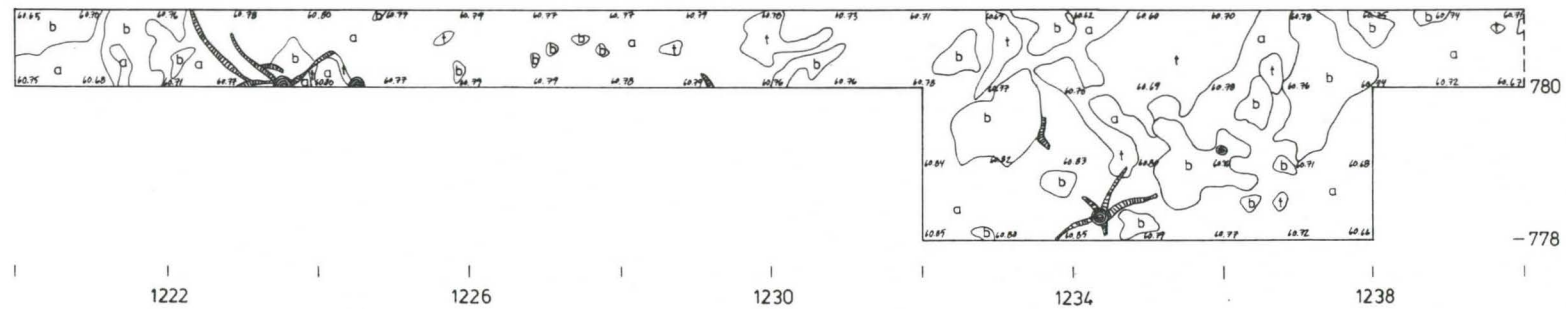
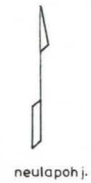
Tasokartta 4-58 2m

Kaivausalue 1

Taso 1

Piirt. Sirpa Leskinen

t	turve
a	huuhtoutunut hiekka
b	rikastunut hiekka
	kivi
	kanto, juuri
66.50	korkeus m mpy

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen 1998

1:100

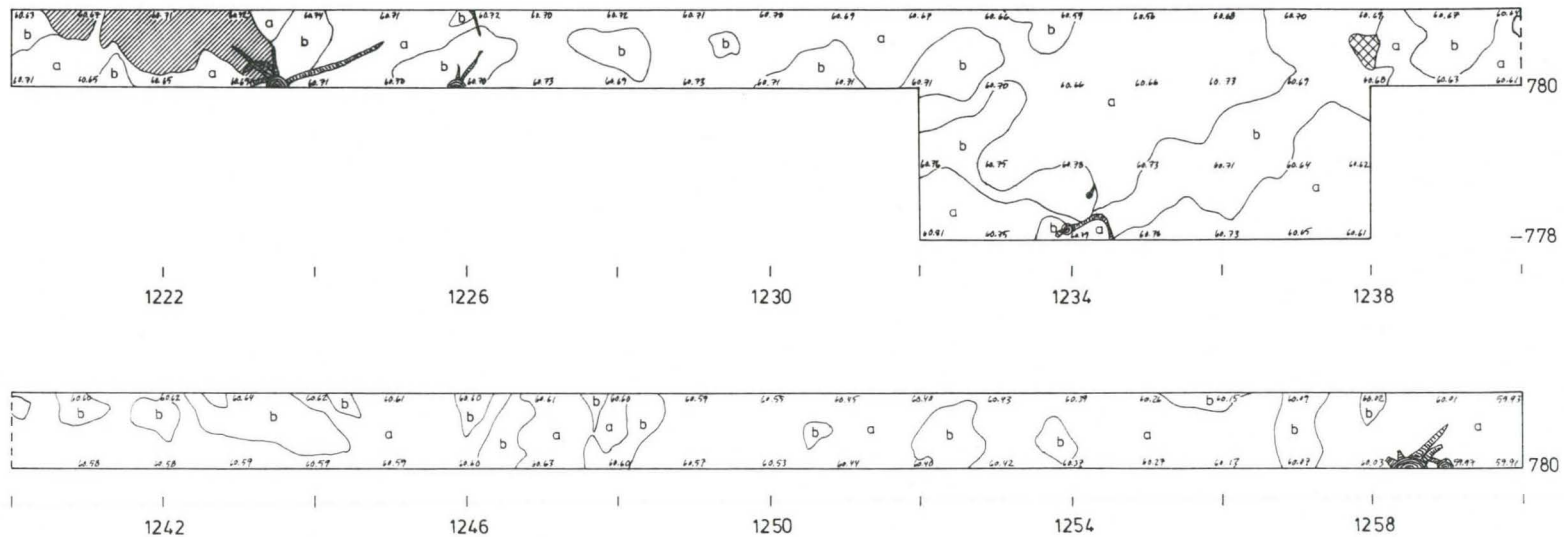
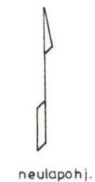
Tasokartta 4:50 2m

Kaivausalue 1

Taso 2

Piirt. Sirpa Leskinen

	ruskea likamaa
	pun. palanut maa
a	huuhtoutunut hiekka
b	rikastunut hiekka
	kivi
	kanto, juuri
66.10	korkeus m mpy

YLI-II **28** KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen 1998

1:100

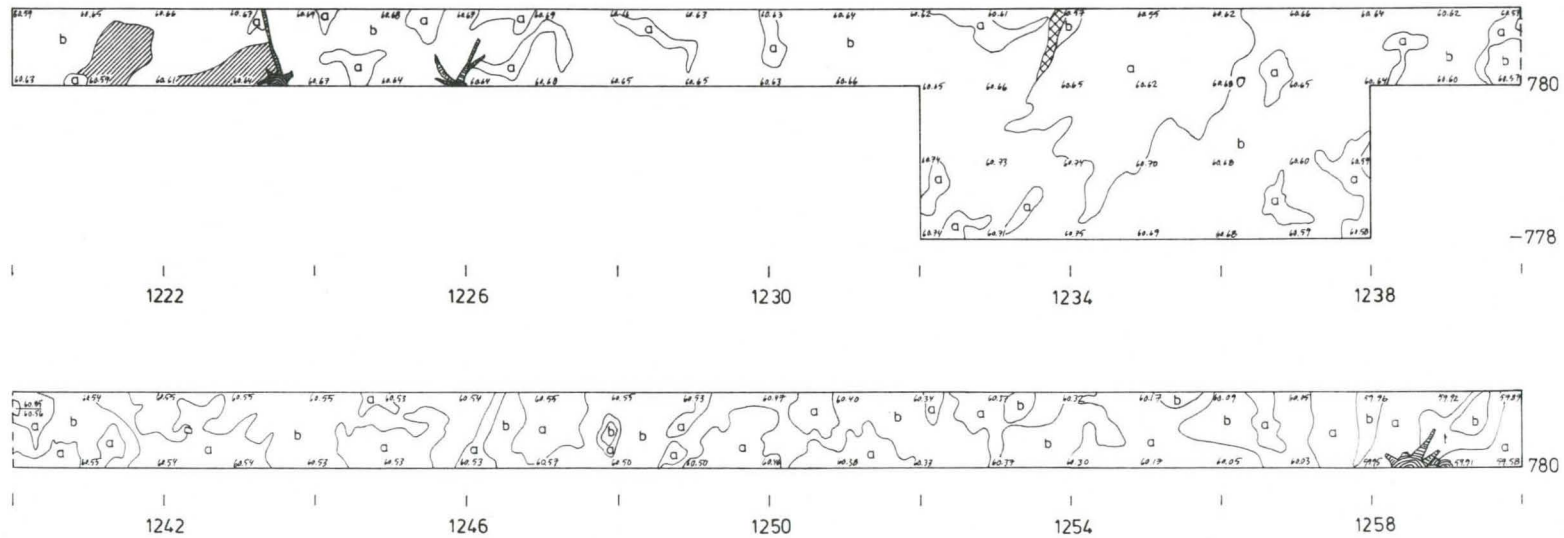
Tasokartta ~~1:50~~ 2m

Kaivausalue 1

Taso 3

Piirt. Sirpa Leskinen

	ruskea likamaa
	pun. palanut maa
t	turve
a	huuhtoutunut hiekka
b	rikastunut hiekka
	kivi
	kanto, juuri
60.90	korkeus m mpy

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

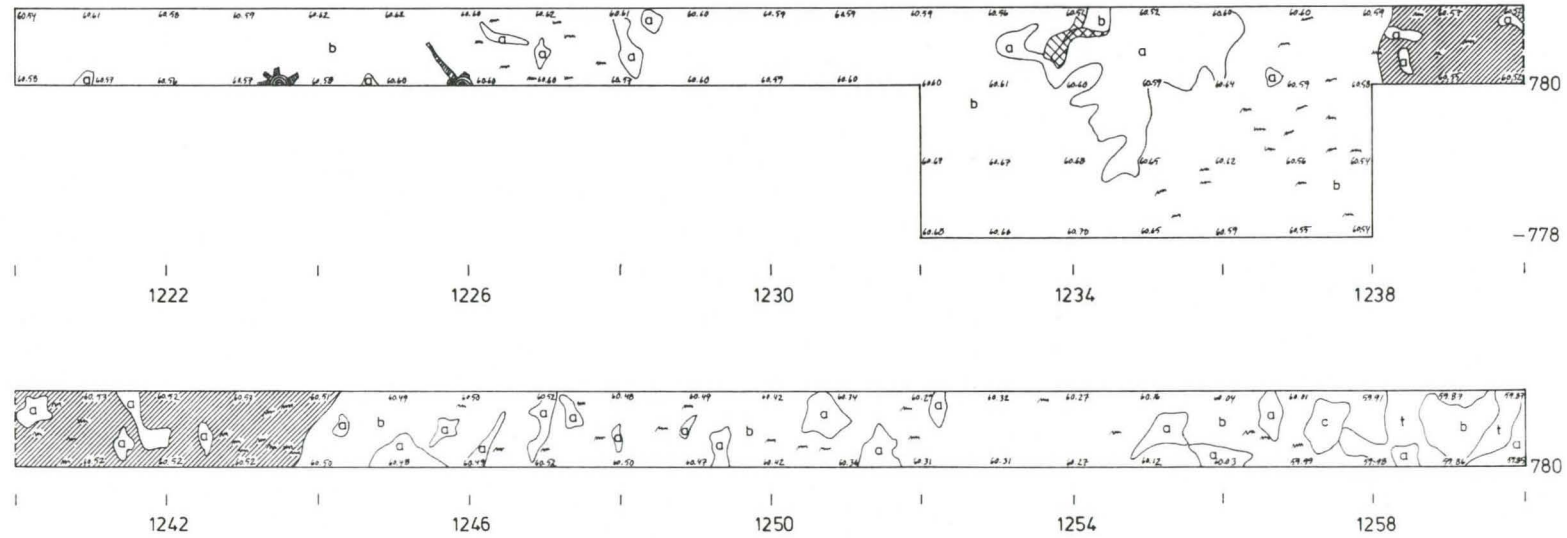
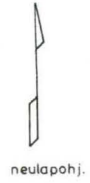
1:100
Tasokartta 1:50 2 m

Kaivausalue 1

Taso 4

Piirt. Sirpa Leskinen

	ruskea likamaa
	pun. palanut maa
	kellertävä hiekka
t	turve
a	huuhtoutunut hiekka
b	rikastunut hiekka
c	puhdas pohjamaa
	ruoste
	kanto, juuri
±0.50	korkeus m mpy

YLI-II **28** KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

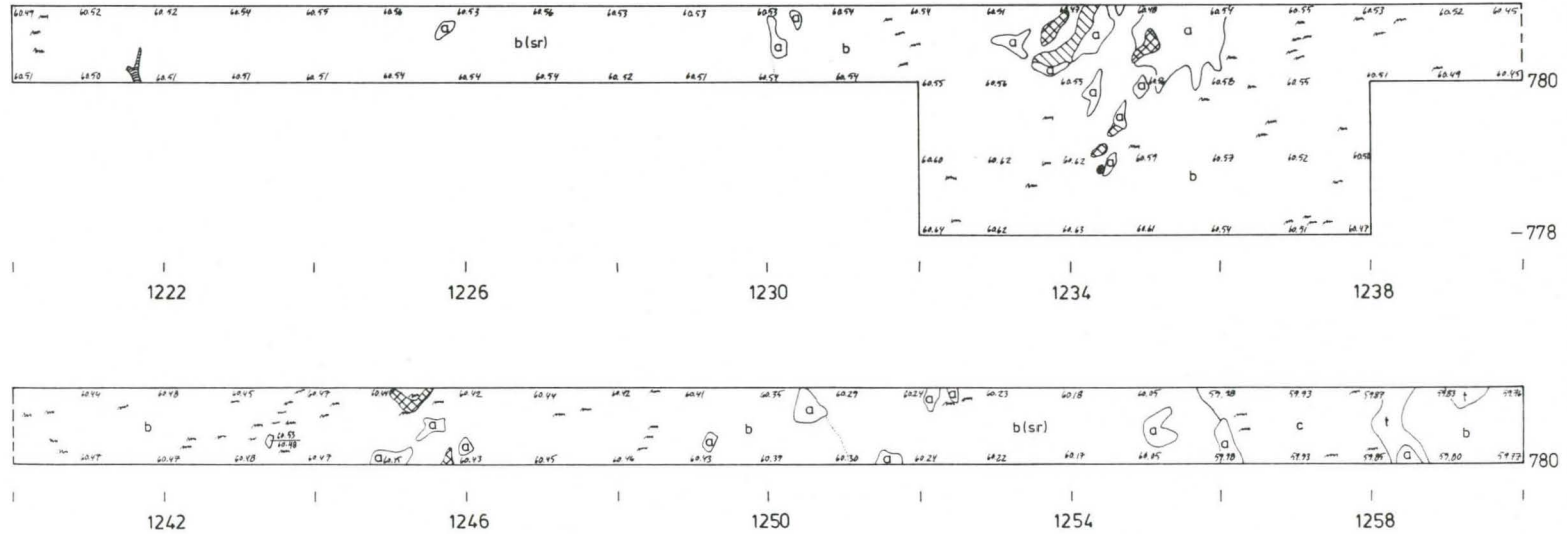
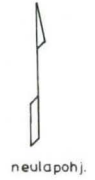
Tasokartta $1:50$ 2 m

Kaivausalue 1

Taso 5

Piirt. Sirpa Leskinen

	pun. palanut maa
	kellertävä hiekka
t	turve
a	huuhtoutunut hiekka
b
b(sr)	rikastunut hiekka/sora
c	puhdas pohjamaa
	ruoste
	kivi
	kanto, juuri
48.50	korkeus m mpy

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

1:100

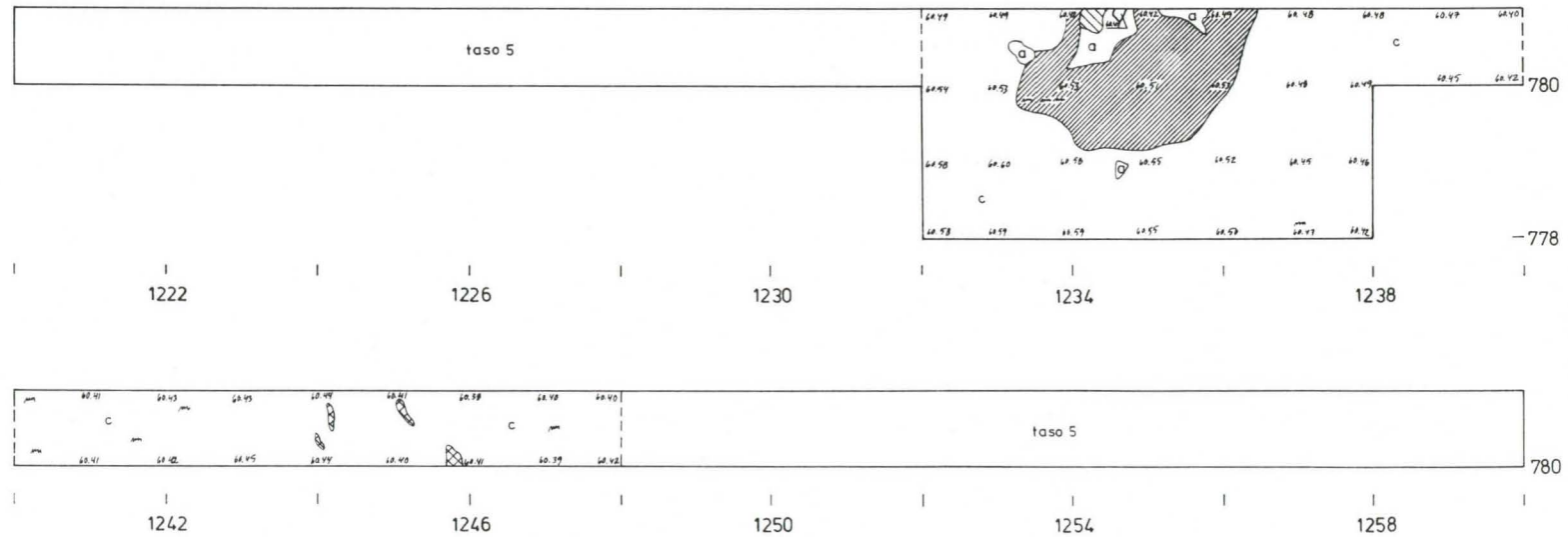
Tasokartta 4:50 2 m

Kaivausalue 1

Taso 6

Piirt. Petro Pesonen

- ruskea likamaa
- pun. palanut maa
- kellertävä hiekka
- huuhtoutunut hiekka
- puhdas pohjamaa
- ruoste
- kivi
- korkeus m mpy

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

Tasokartta 1:100
+50 2m

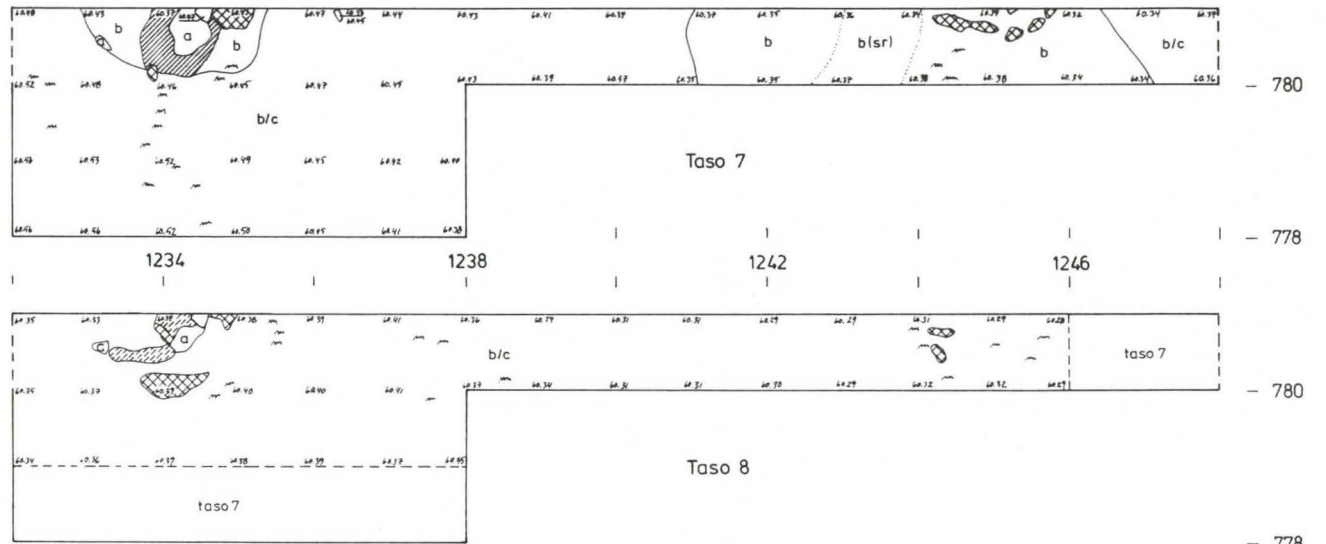
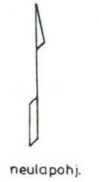
Kaivausalue 1

Tasot 7 ja 8

Piirt. Sirpa Leskinen (taso 7),

Petro Pesonen (taso 8)

	ruskea likamaa
	harmaa likamaa
	pun. palanut hiekka
	huuhtoutunut hiekka
	rikastunut hiekka/sora
	puhdas pohjamaa
	ruoste
	kivi
	korkeus m mpy

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

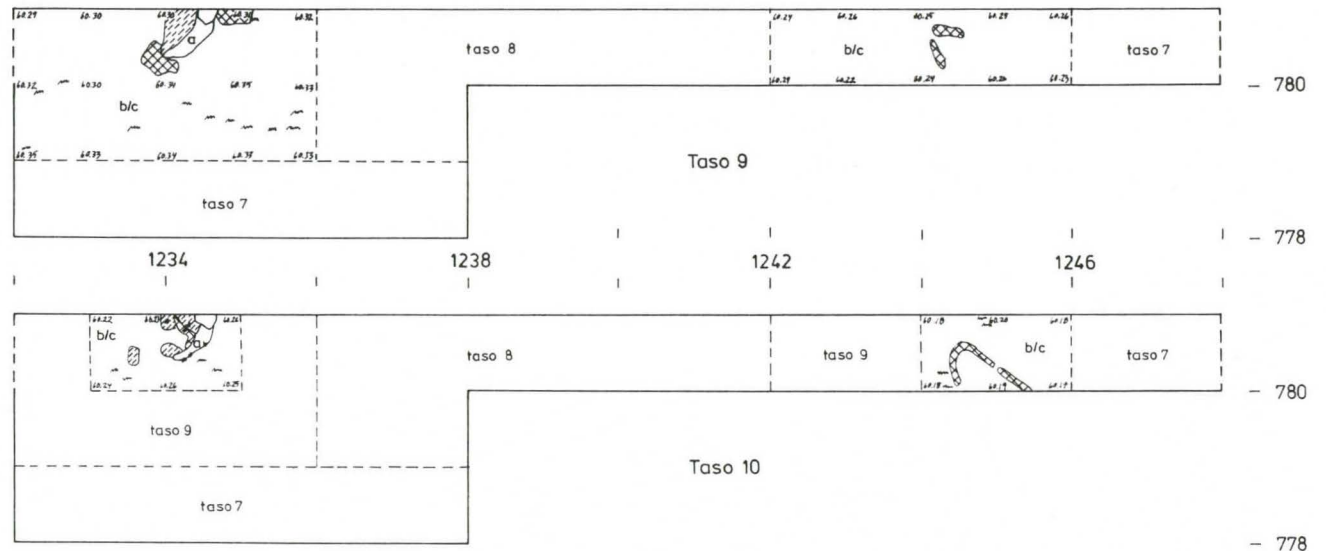
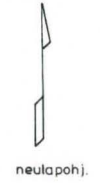
Tasokartta 1:100
1:50 2m

Kaivausalue 1

Tasot 9 ja 10

Piirt. Sirpa Leskinen

	harmaa liikamaa
	pun. palanut hiekka
	hiili
	huuhtautunut hiekka
	rikastunut hiekka
	puhdas pohjamaa
	ruoste
	kivi
	korkeus m mpy

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

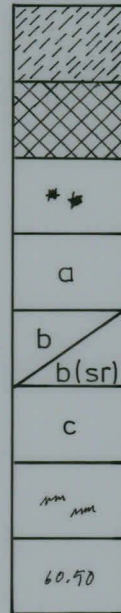
Petro Pesonen 1998

Tasokartta 1:50

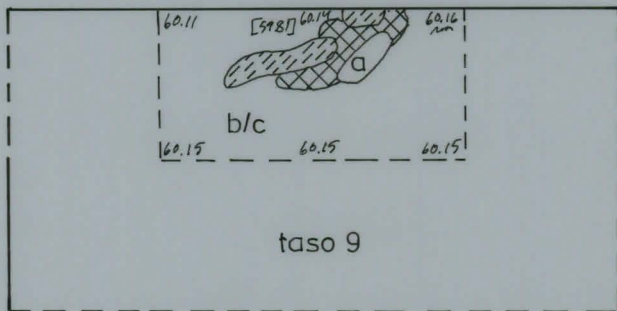
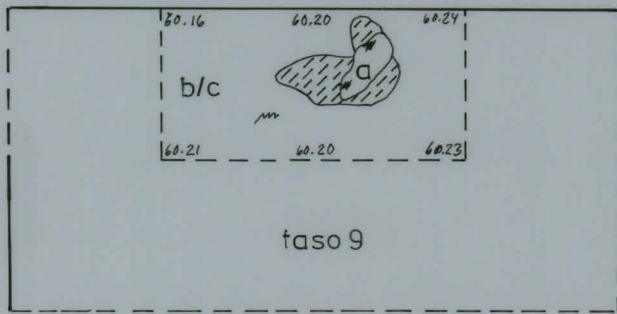
Kaivausalue 1

Tasot 11, 12 ja 13

Piirt. Sirpa Leskinen

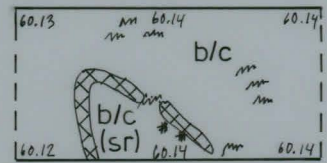

harmaa likamaa
 pun. palanut hiekka
 hiili
 a
 b
 b(sr)
 c
 ruoste
 korkeus m mpy

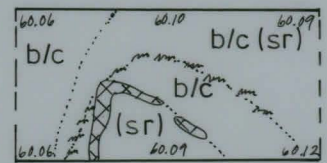
Taso 11

- 780 -

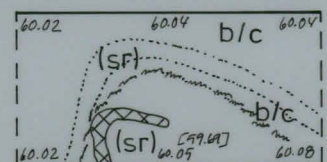
Taso 12

- 780 -

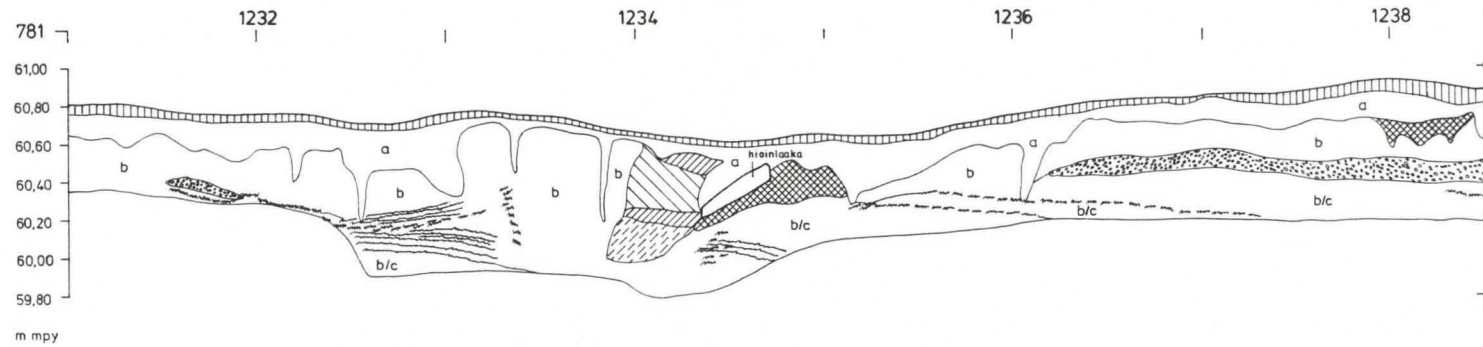
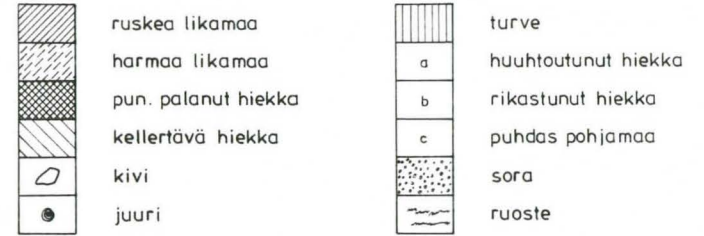
Taso 13

- 780 -

YLI-II **28** KIERIKINKANGAS
 Petro Pesonen 1998

Profiilikartta ~~1:20~~ ^{1:40} 1 m
 Kaivausalue 1
 N-profiili 781,00/1231,00-1246,00 (1/2)
 Piirt. Sirpa Leskinen

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

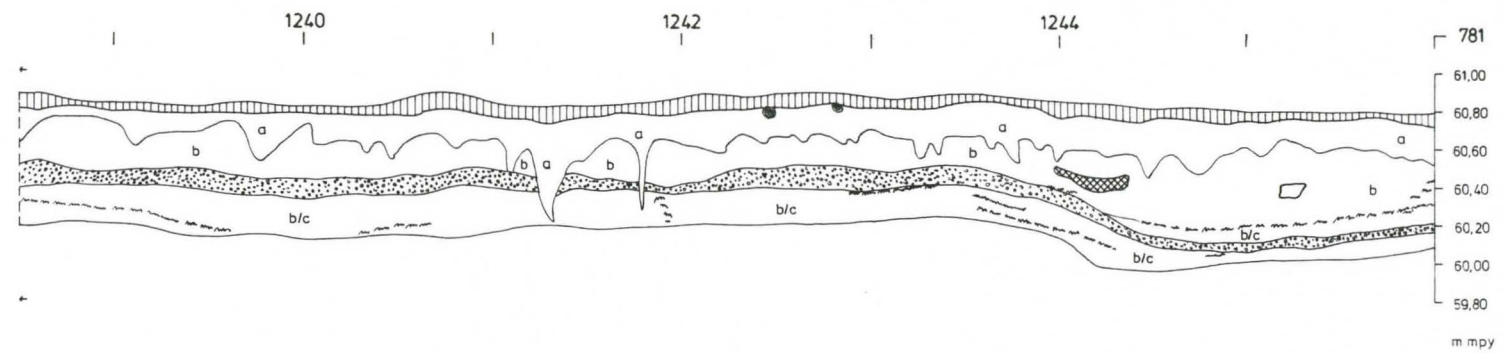
1:40
Profiilikartta ~~1:20~~ 1m

Kaivausalue 1

N-profiili 781,00/1231,00-1246,00 (2/2)

Piirt. Sirpa Leskinen

Merkkien selitykset kartassa 1/2, s. 45

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

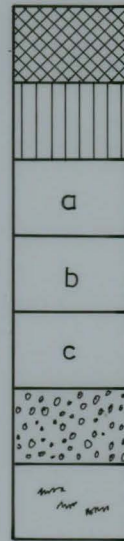
Petro Pesonen 1998

Profiilikartta 1:20

Kaivausalue 1

S-profiili 780,00/1244,00 - 1246,00

Piirt. Sirpa Leskinen

 1m

pun. palanut hiekka

turve

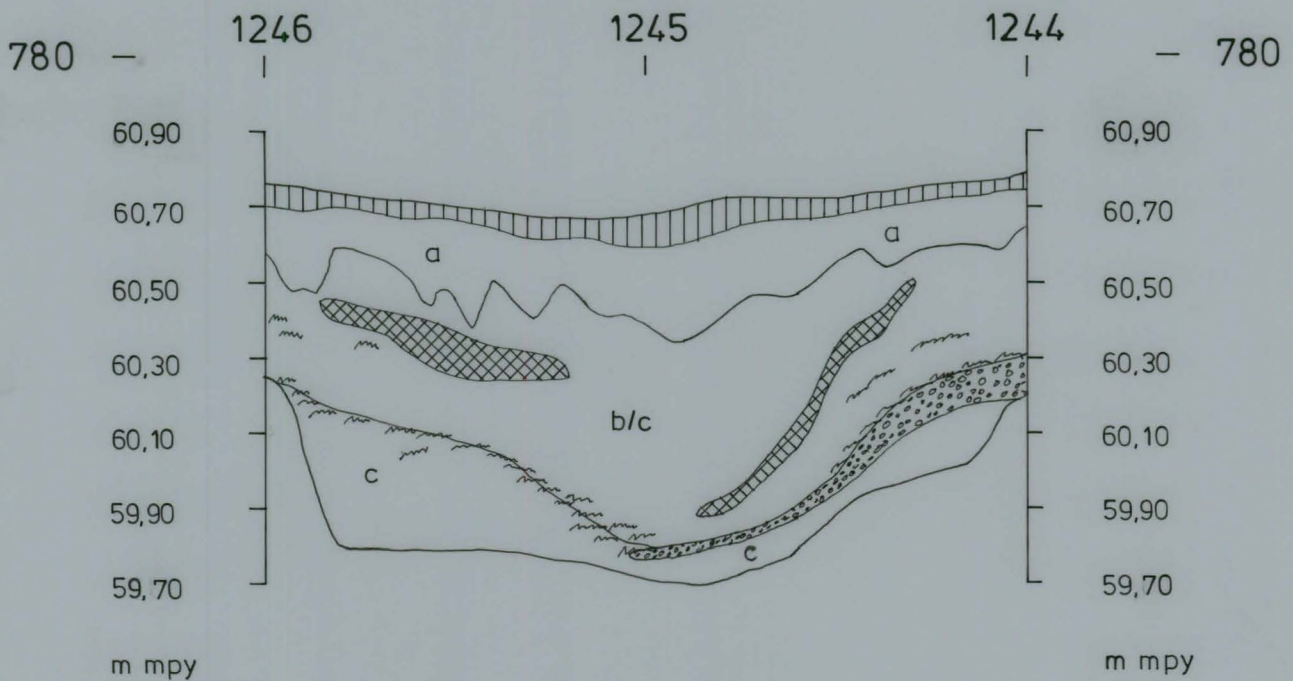
huuhtoutunut hiekka

rikastunut hiekka

puhdas pohjamaa

sora

ruoste

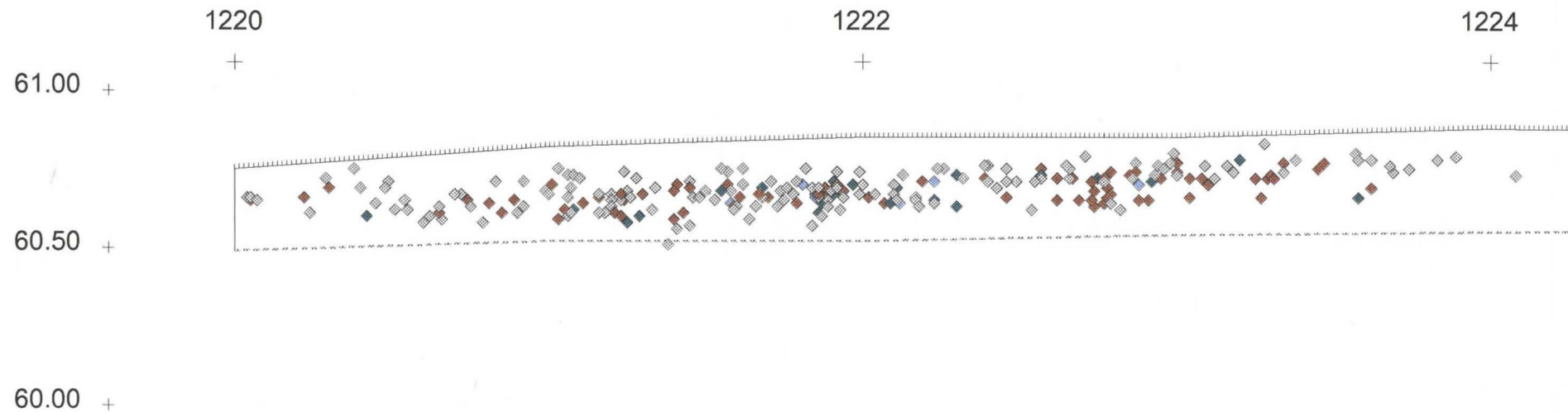
YLI-II 28 KIERIKINKANGAS
PETRO PESONEN 1998

Löytöprofiilikartta, profiilin suunta W-E
Alue 1 mk 1:20

Profiilinjalta x=781, löydöt alueelta 1 väliltä x=780-781, symboli vastaa yhtä löytöpistettä
Piirt. Mika Koski

- ◇ kvartsi
- ◆ kivilaji
- ◆ keramiikka
- ◇ luu
- ◆ muu löytö

49

1226

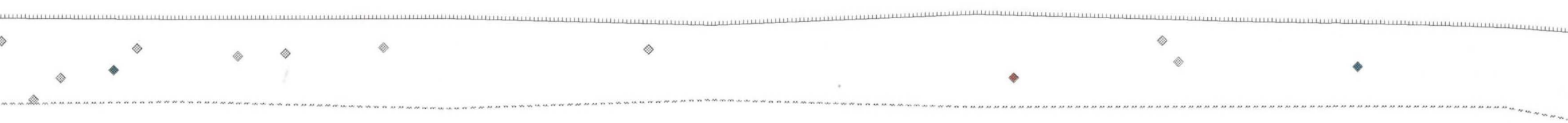
+

1228

+

1230

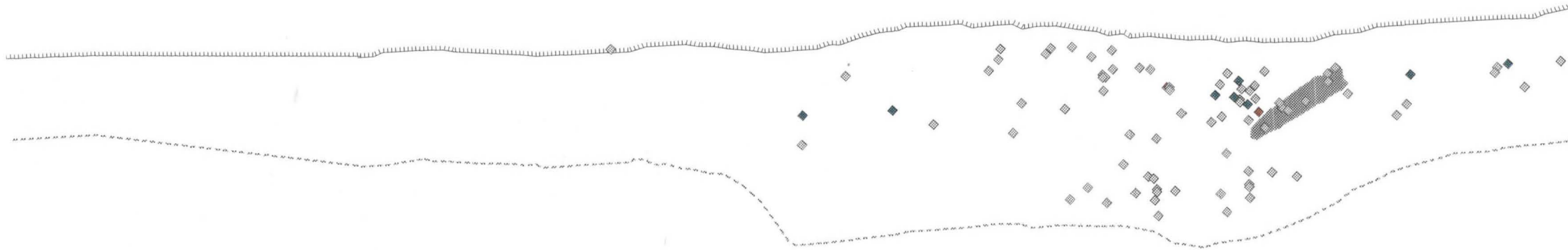
+

1230
+

1232
+

1234
+

1236

+

1238

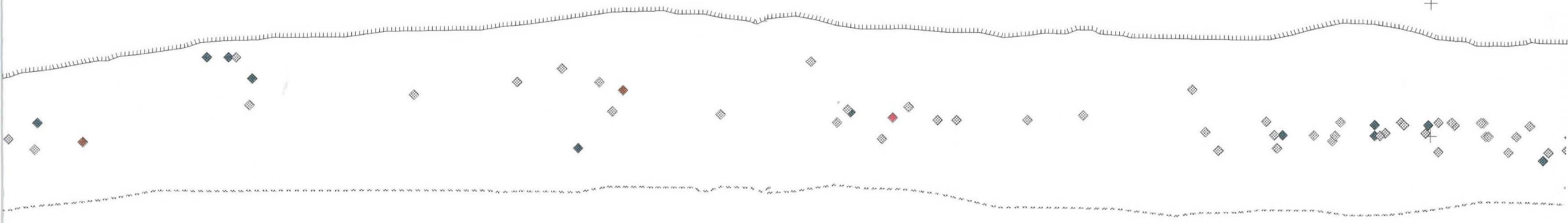
+

1240

+

+

+

1242

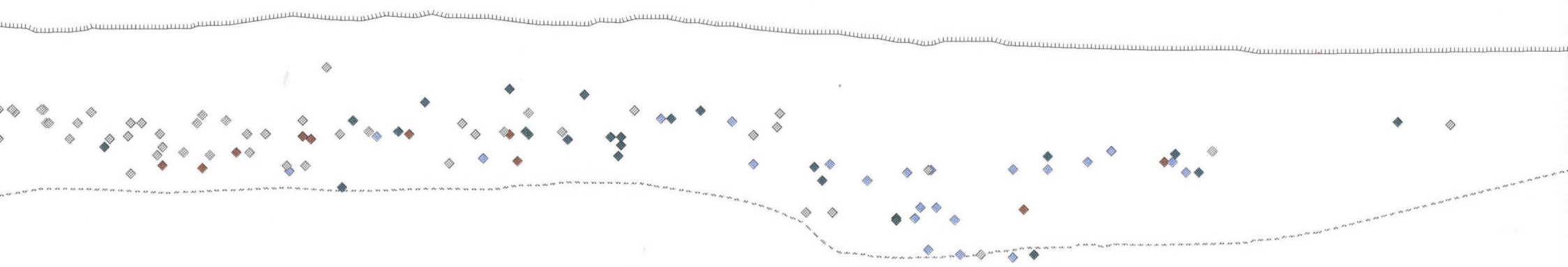
+

1244

+

1246

+

1248

+

1250

+

1252

+

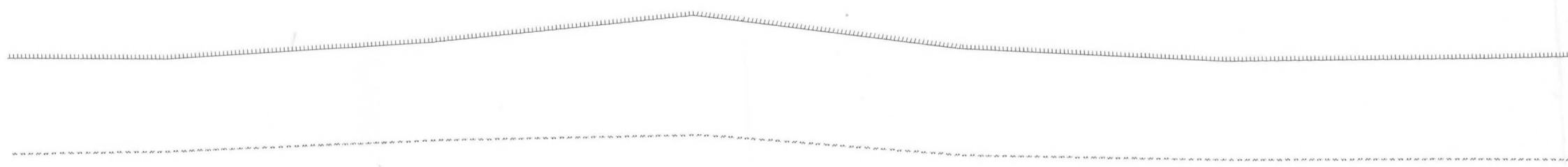
◆

◆

1252
+

1254
+

1256
+

1258

+

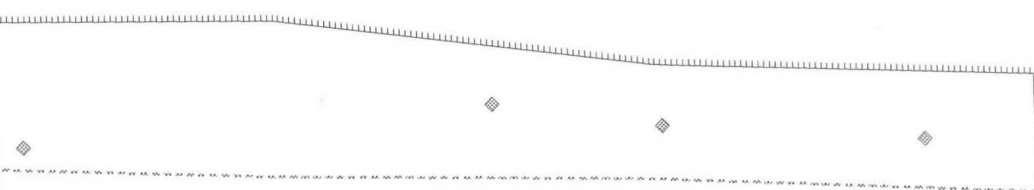
1260

+

+ 61.00

+ 60.50

+ 60.00

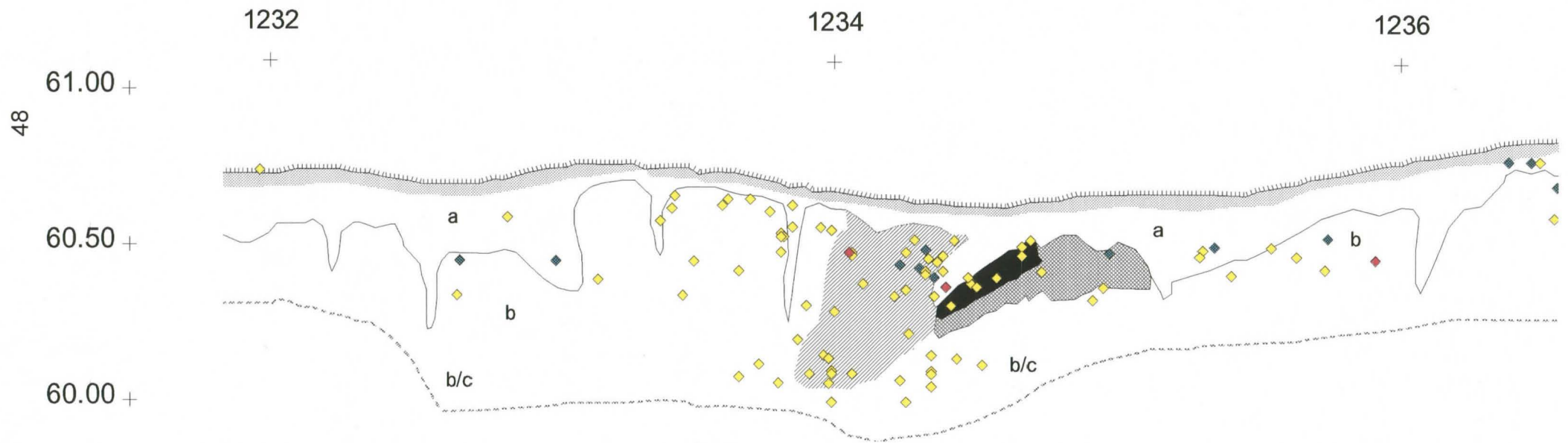
YLI-II 28 KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

Löytöprofiilikartta, profiilin suunta W-E
Alue 1 mk 1:20

Profiililinjalta x=781, löydöt väliltä x=780-781, symboli vastaa yhtä löytöpistettä

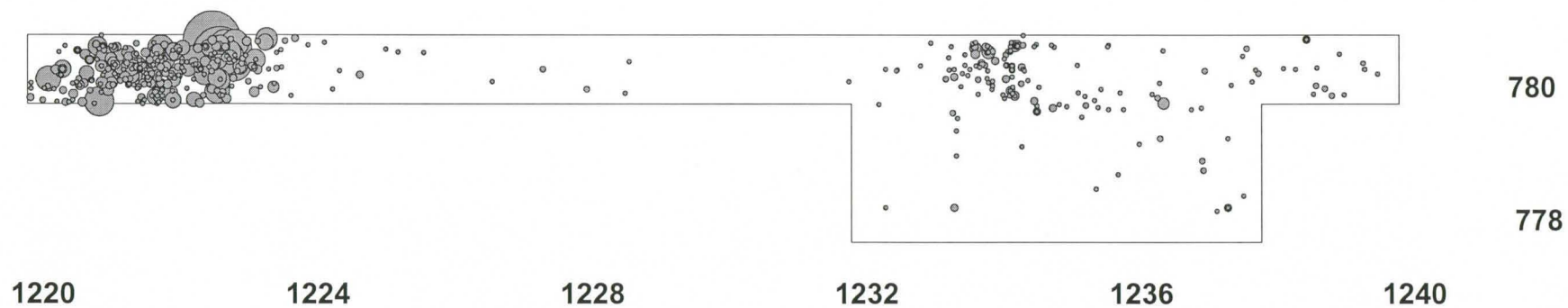
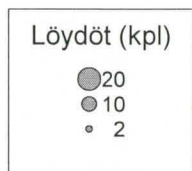
Pohjakartta Sirpa Leskinen
piirt. Mika Koski

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen / Museovirasto 1998

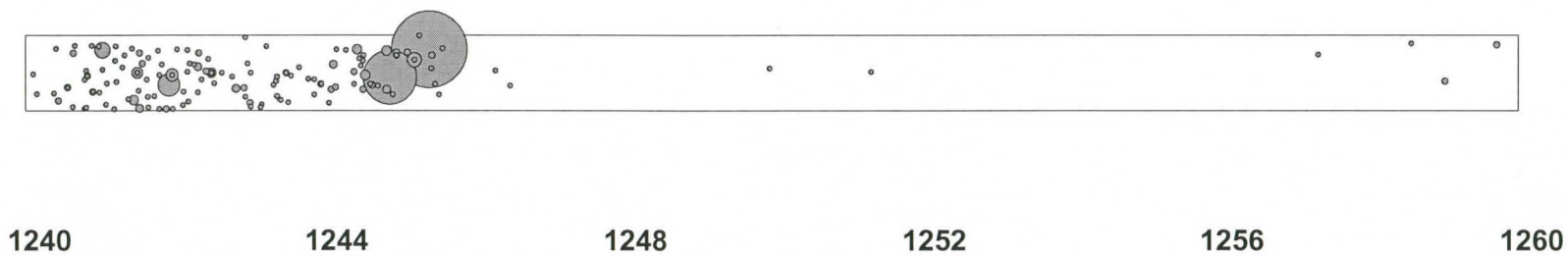
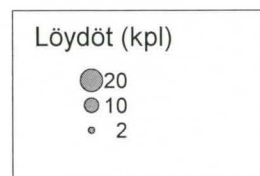
Löytökartta 1:100
Alue 1 (länsiosa)
Kaikki löydöt (kpl)
Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100
Alue 1 (itäosa)
Kaikki löydöt (kpl)
Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

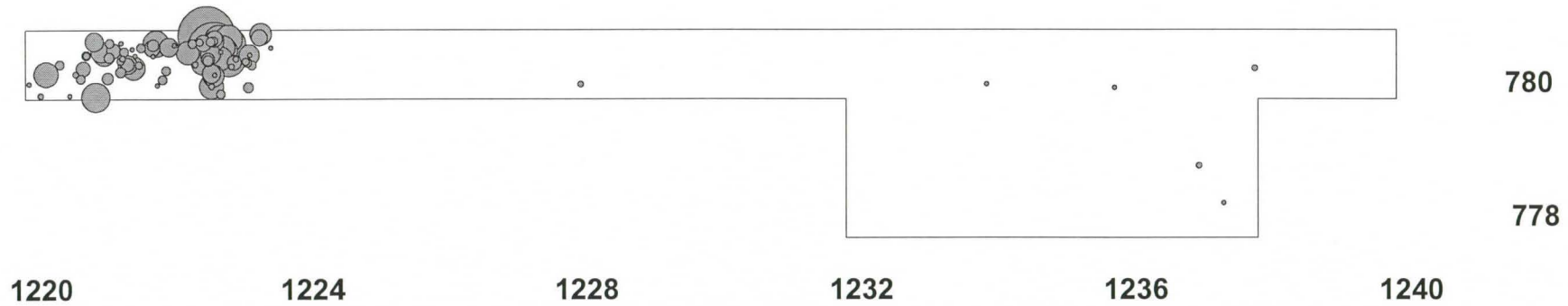
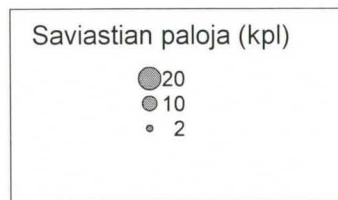
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (länsiosa)

Keramiikka (kpl)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

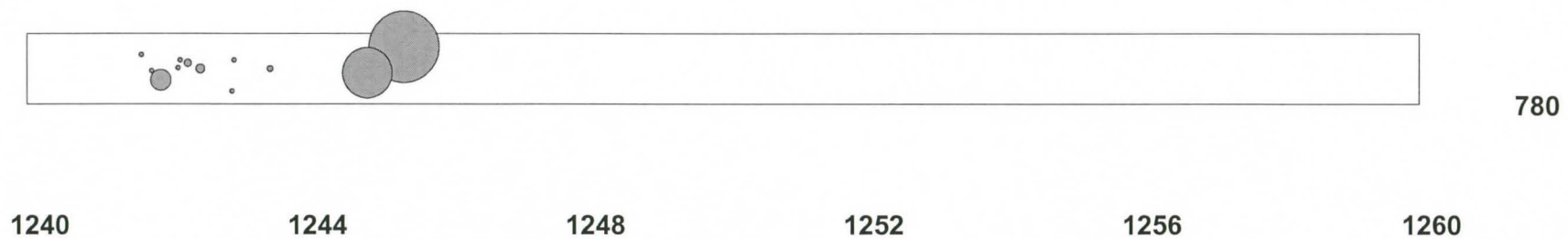
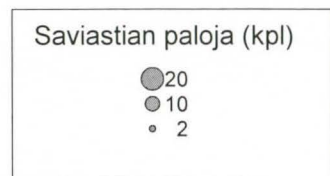
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (itäosa)

Keramiikka (kpl)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen / Museovirasto 1998

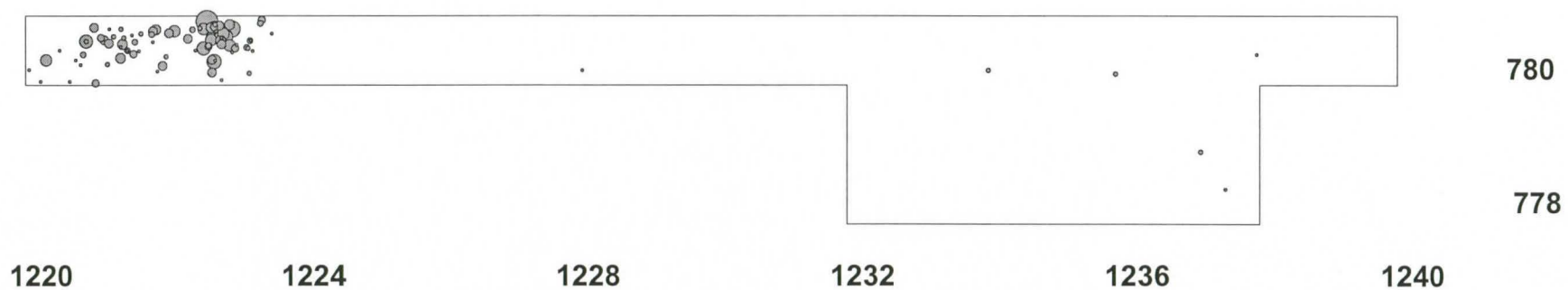
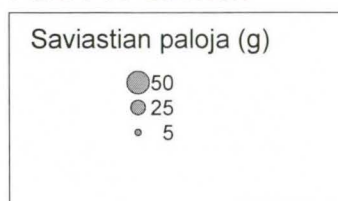
Löytökartta 1:100

Alue 1 (länsiosa)

Keramiikka (g)

Piirt. P. Pesonen

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

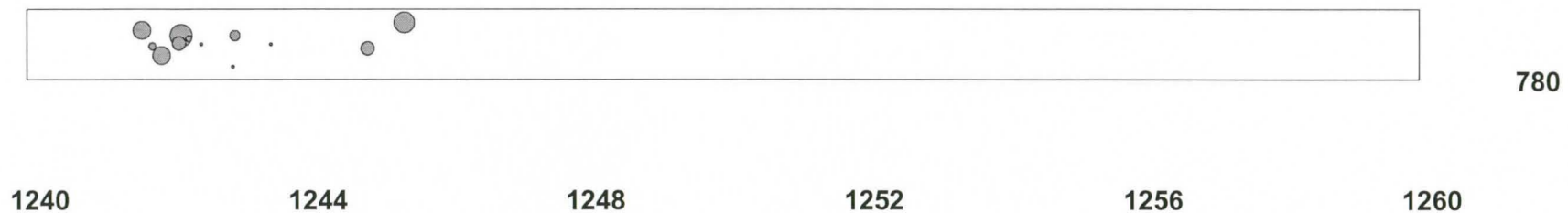
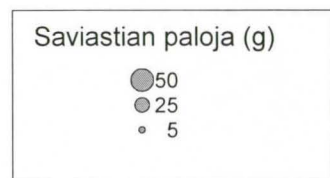
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (itäosa)

Keramiikka (g)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

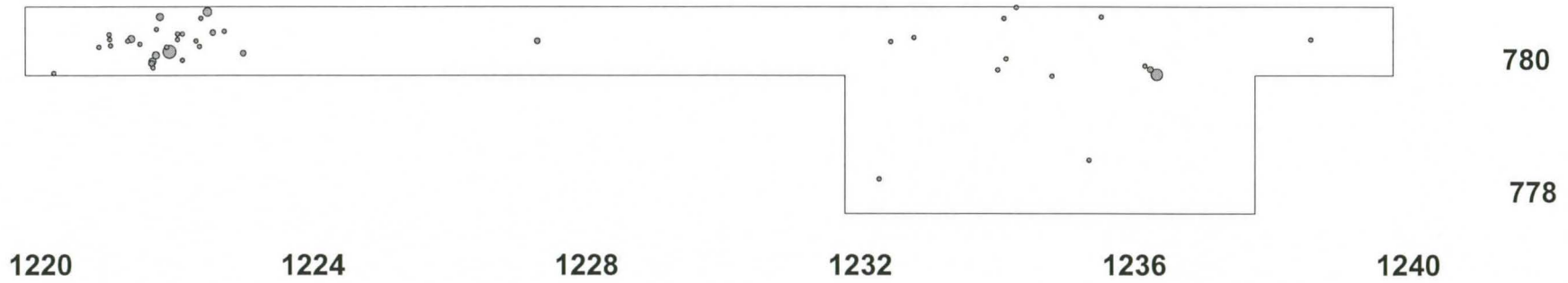
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (länsiosa)

Kivilajit (kpl)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

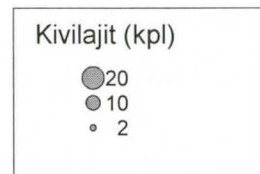
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (itäosa)

Kivilajit (kpl)

Piirt. P. Pesonen

780

1240

1244

1248

1252

1256

1260

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

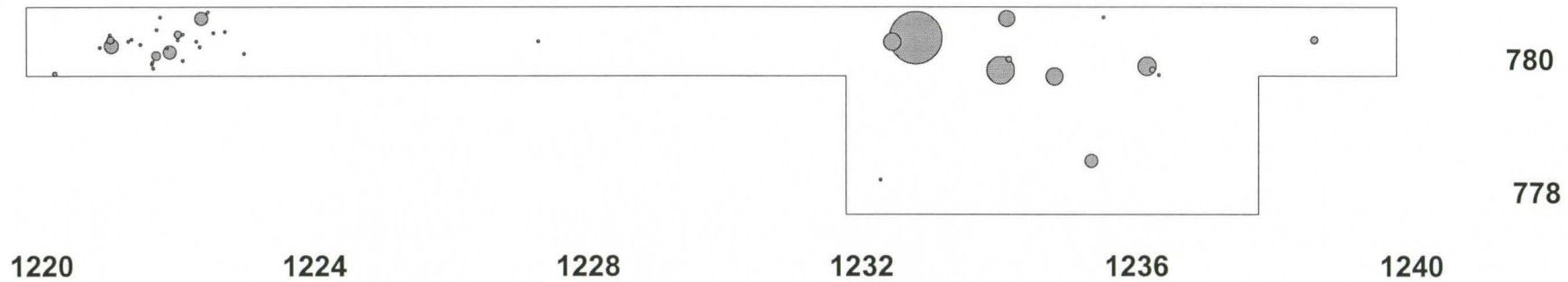
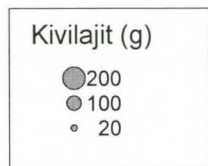
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (länsiosa)

Kivilajit (g)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

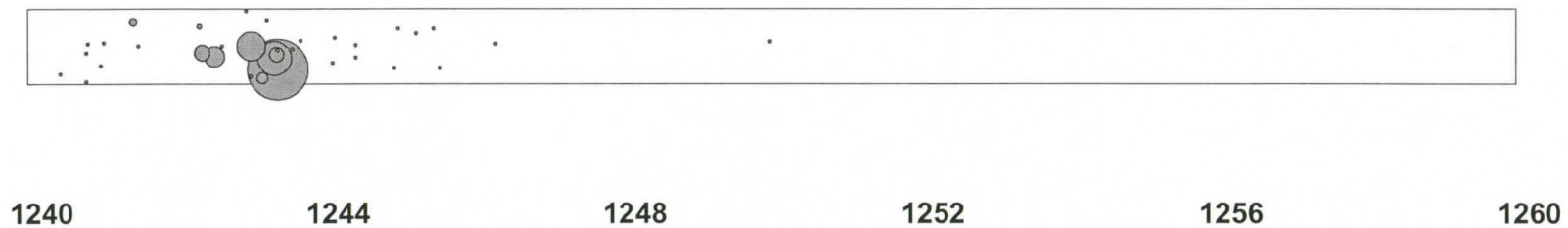
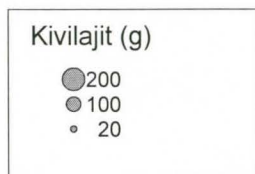
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (itäosa)

Kivilajit (g)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

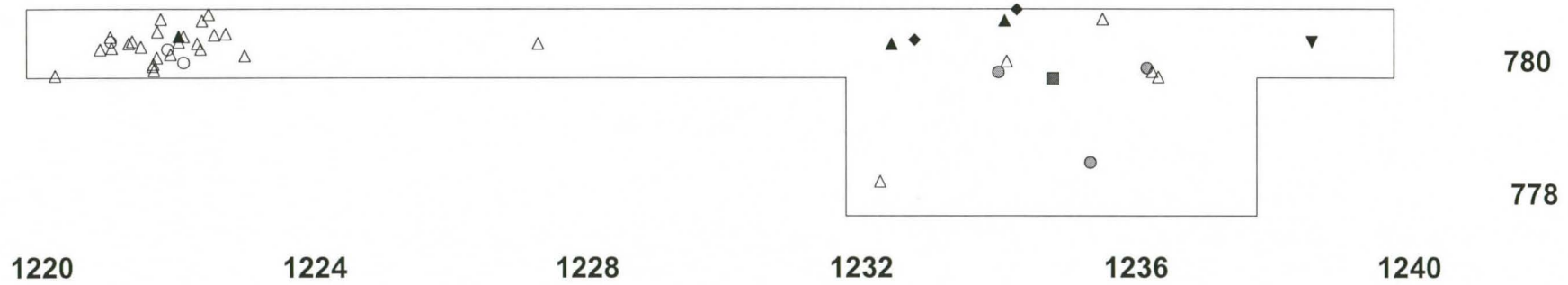
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (länsiosa)

Kivilajiesineet ja -iskokset

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (itäosa)

Kivilajiesineet ja -iskokset

Piirt. P. Pesonen

780

1240

1244

1248

1252

1256

1260

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

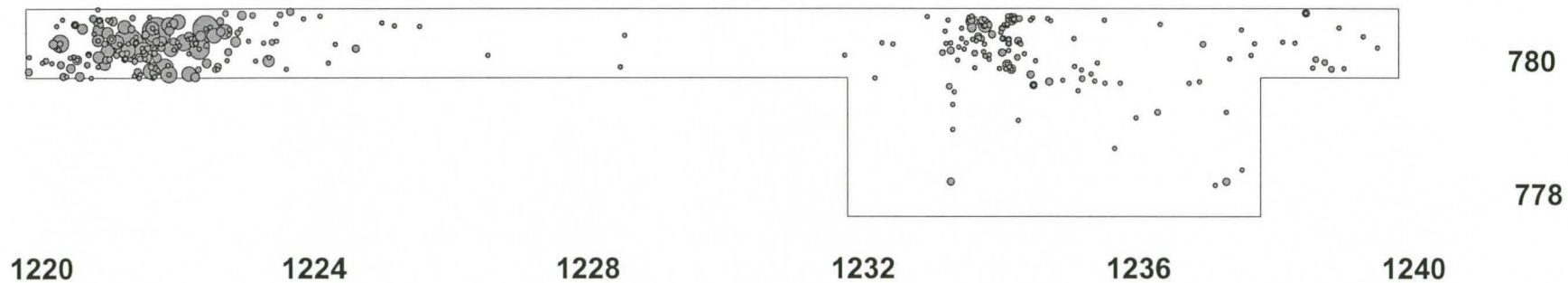
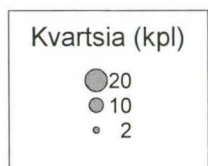
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (länsiosa)

Kvartsi (kpl)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

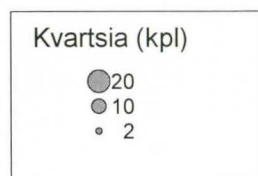
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (itäosa)

Kvartsi (kpl)

Piirt. P. Pesonen

1240

1244

1248

1252

1256

1260

780

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

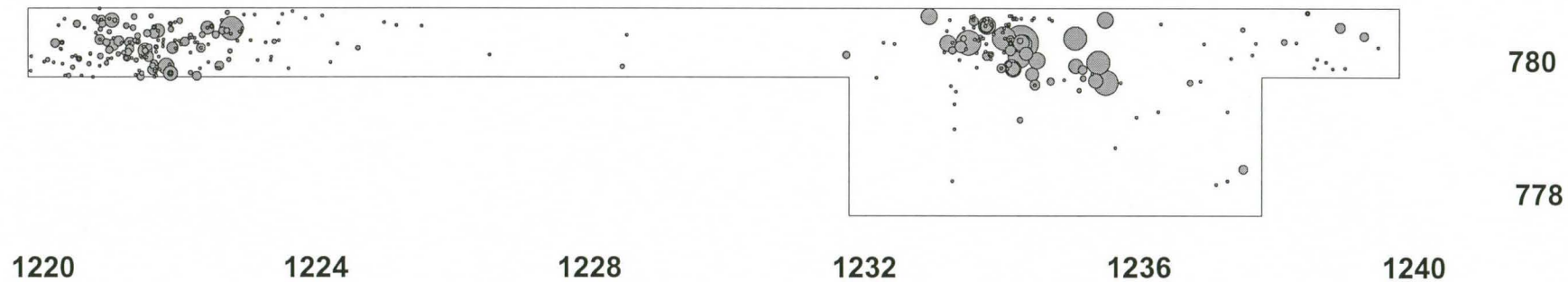
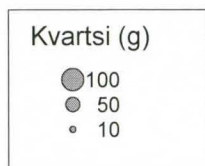
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (länsiosa)

Kvartsi (g)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

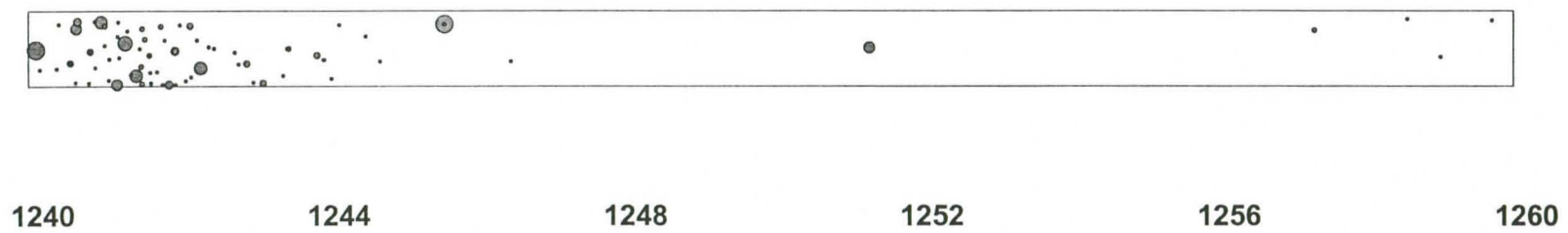
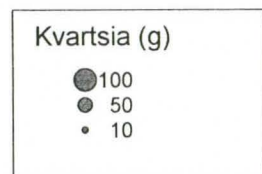
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (itäosa)

Kvartsi (g)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

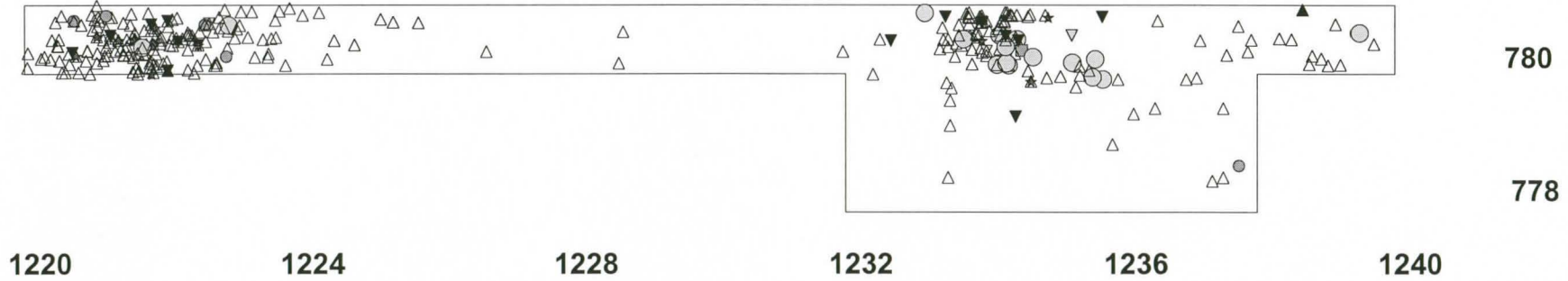
Alue 1 (länsiosa)

Kvartsiesineet ja -iskokset

Piirt. P. Pesonen

Kvartsiesineet ja -iskokset

- Esine
- △ Iskos
- ▼ Kaavin
- ▲ Naskali
- ▽ Pora
- Saha
- ◆ Uurrin
- ★ Veitsi
- Ydin

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (itäosa)

Kvartsiesineet ja -iskokset

Piirt. P. Pesonen

780

1240

1244

1248

1252

1256

1260

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

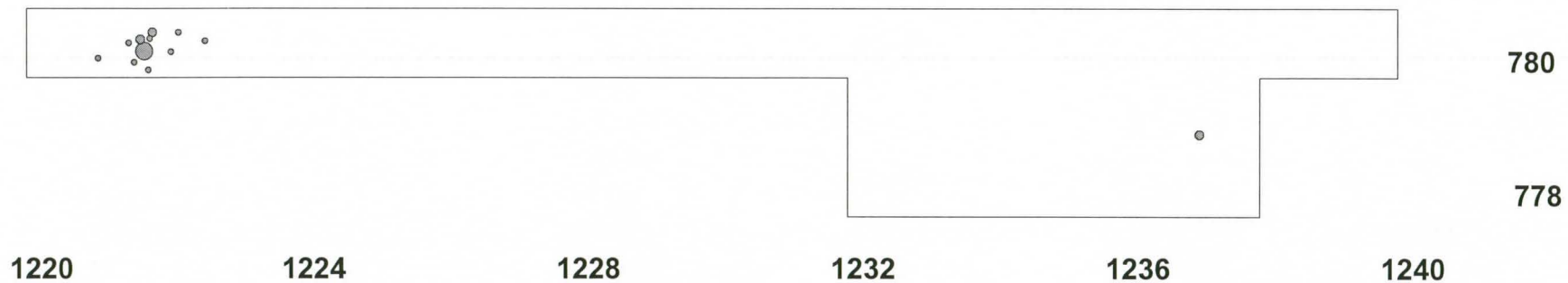
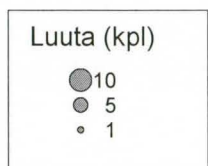
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (länsiosa)

Luut (kpl)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

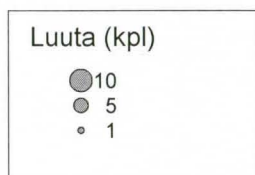
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (itäosa)

Luut (kpl)

Piirt. P. Pesonen

780

1240

1244

1248

1252

1256

1260

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

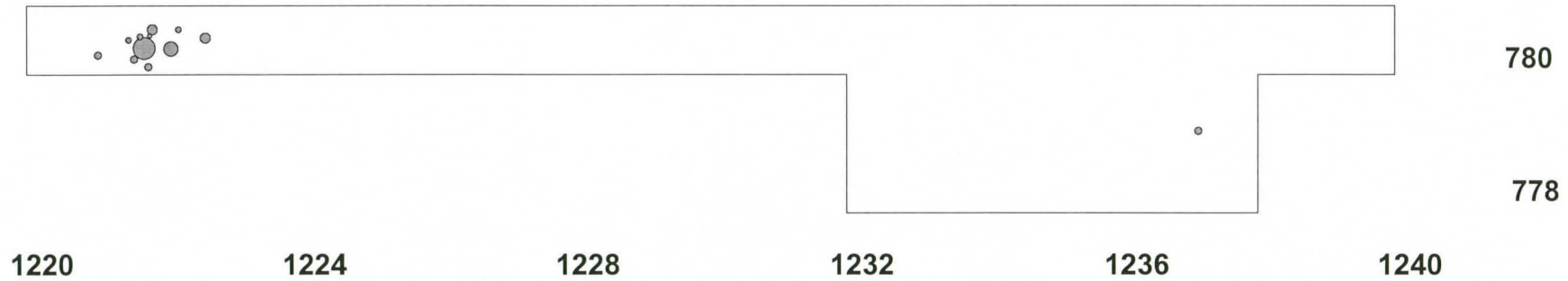
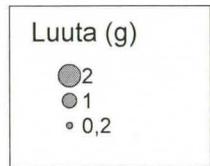
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (länsiosa)

Luut (g)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

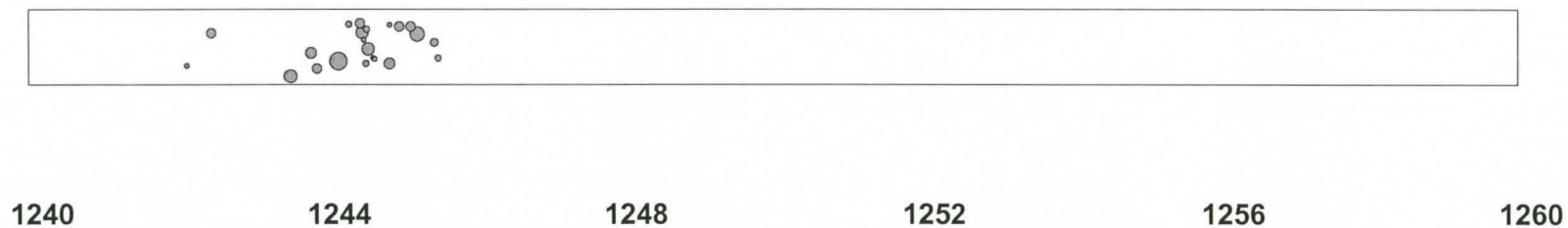
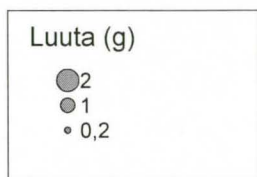
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (itäosa)

Luut (g)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

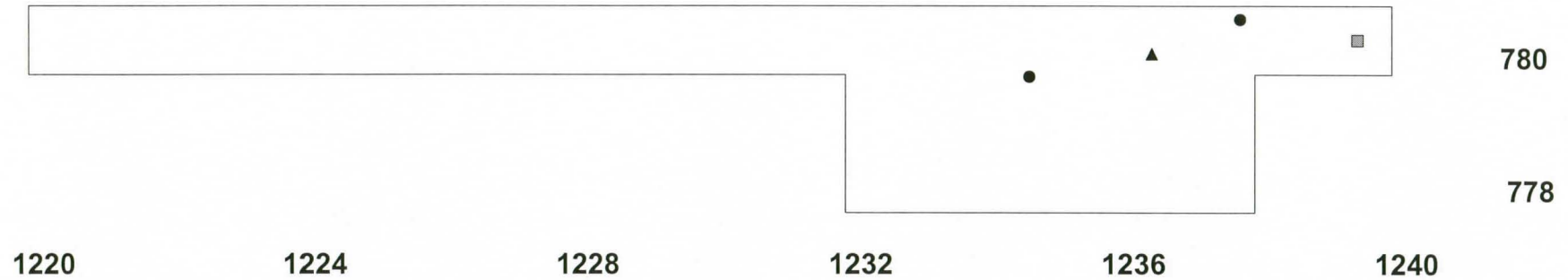
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 1 (länsiosa)

Muita löytöjä

Piirt. P. Pesonen

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

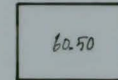
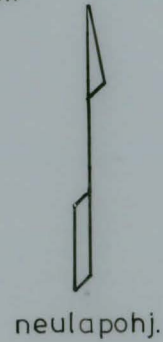
Petro Pesonen 1998

Vaaituskartta 1:50 2 m

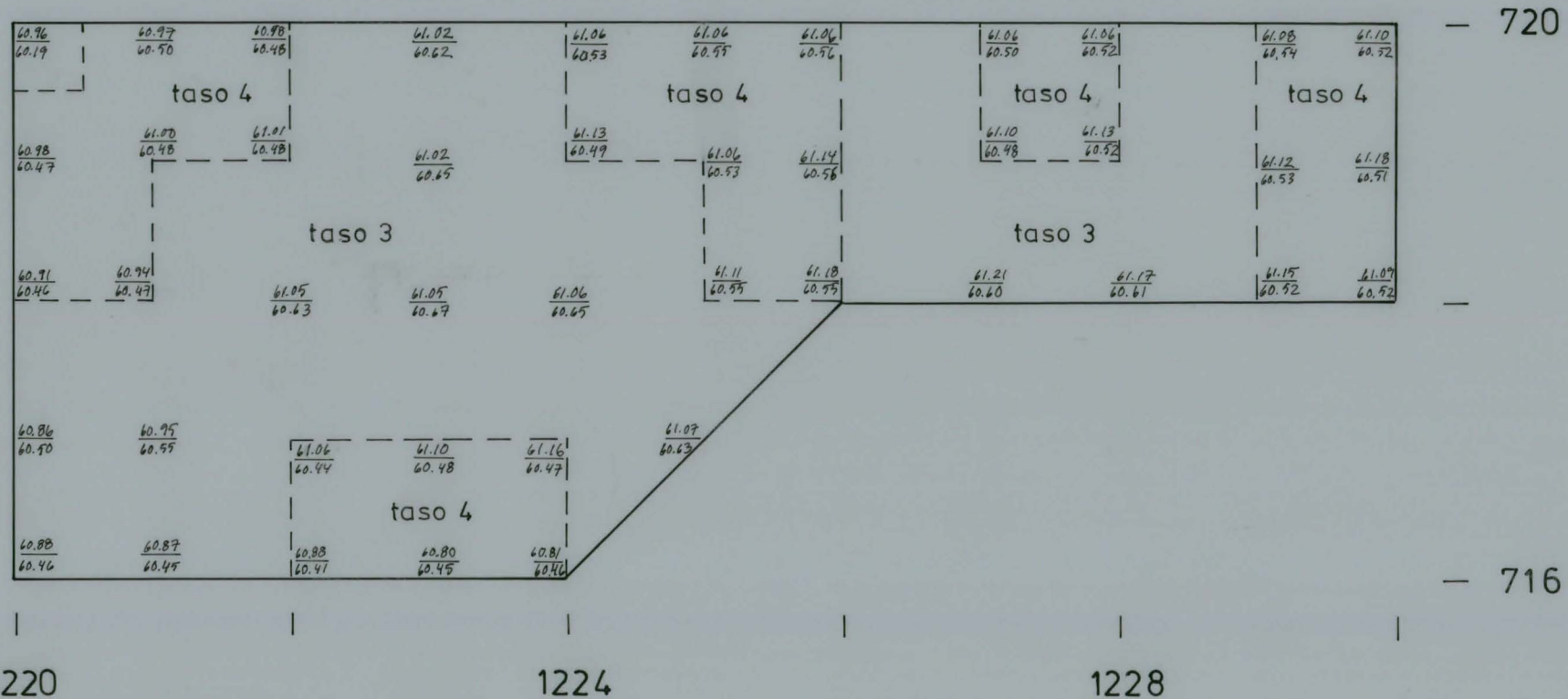
Kaivausalue 2

Pinta- ja pohjavaaitus

Piirt. Sirpa Leskinen

korkeus m mpy

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen 1998

Tasokartta 1:50 2 m

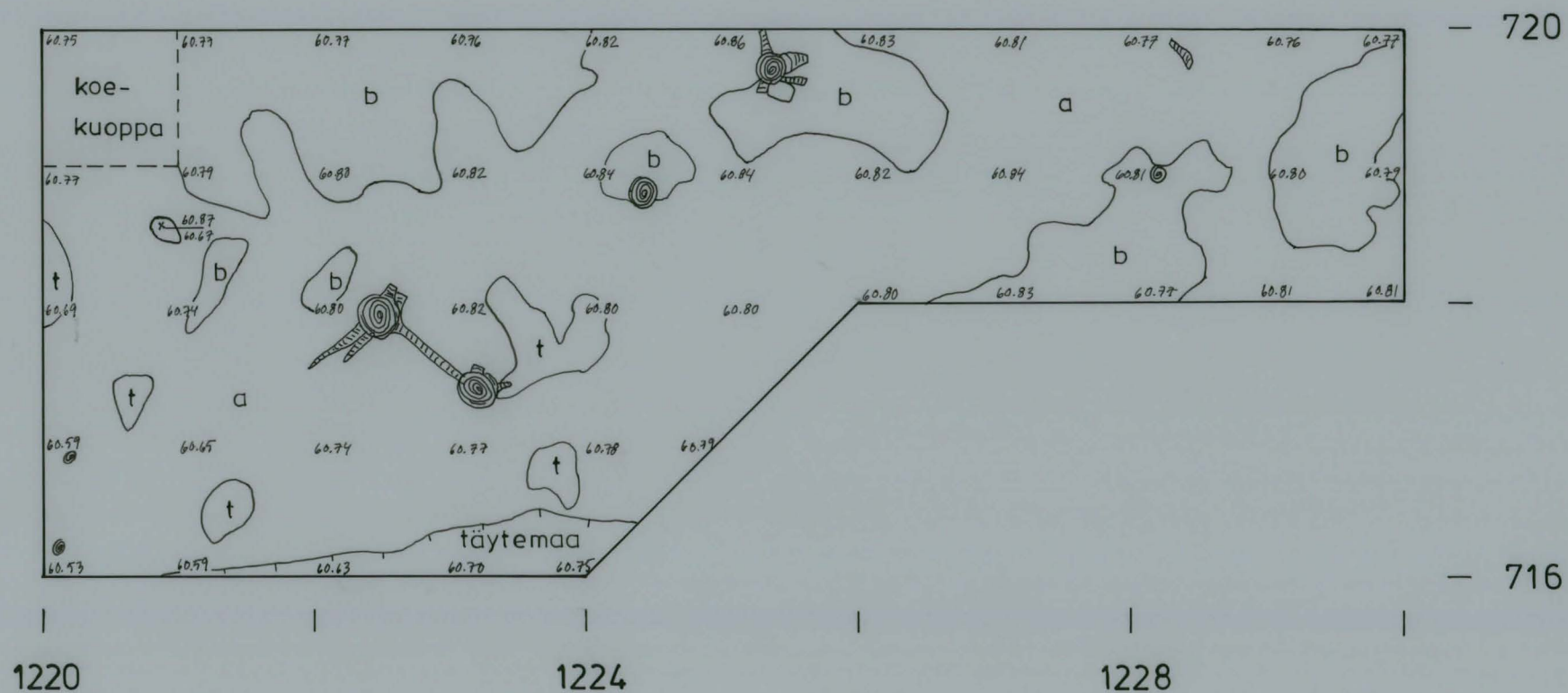
Kaivausalue 2

Taso 1

Piirt. Sirpa Leskinen

t	turve
a	huuhtoutunut hiekka
b	rikastunut hiekka
	kivi / palanut kivi
	kanto, juuri
60.50	korkeus m mpy

neulapohj.

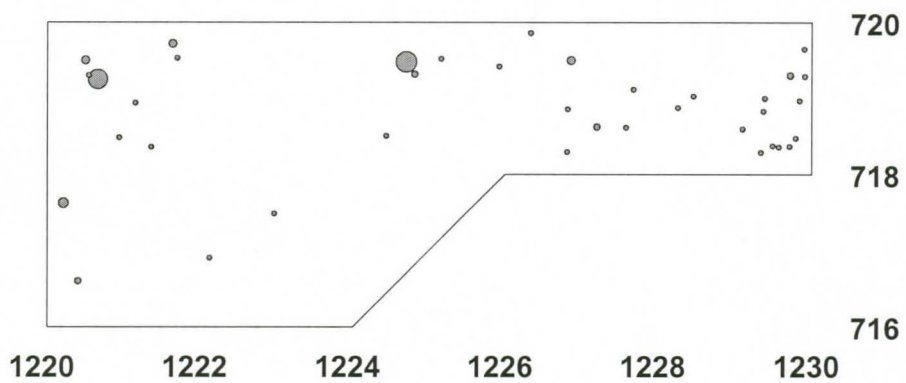
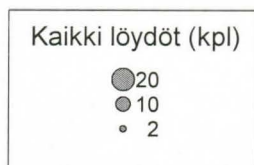
YLI-II [28] KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 2

Kaikki löydöt (kpl)

Piirt. P. Pesonen

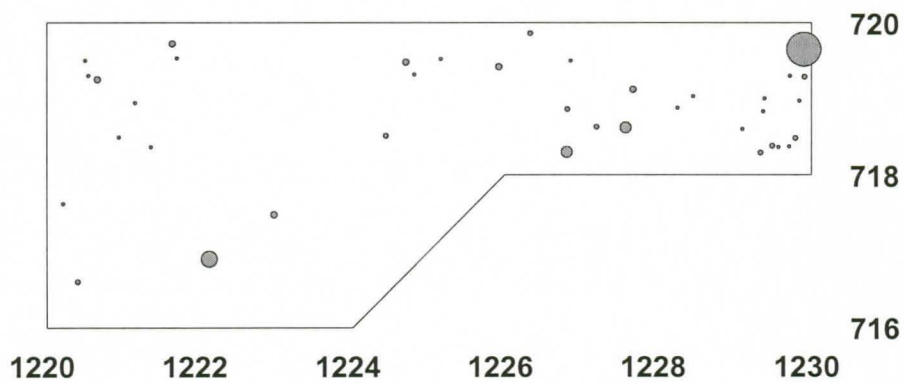
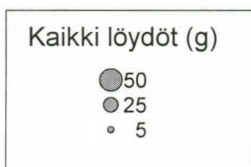
YLI-II [28] KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 2

Kaikki löydöt (g)

Piirt. P. Pesonen

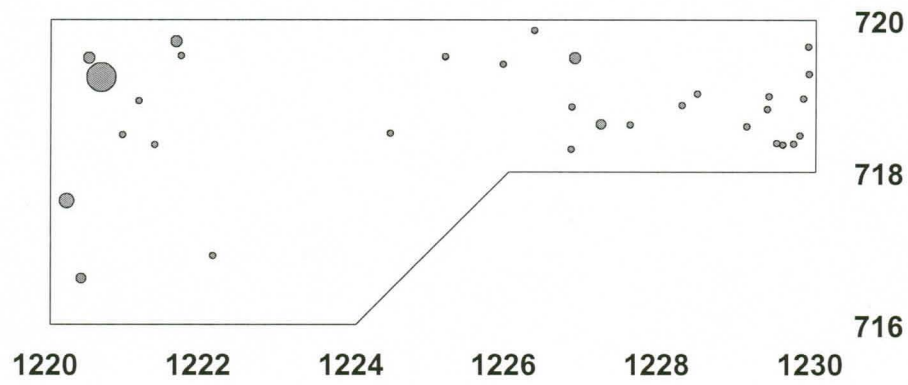
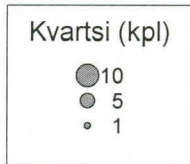
YLI-II [28] KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 2

Kvartsi (kpl)

Piirt. P. Pesonen

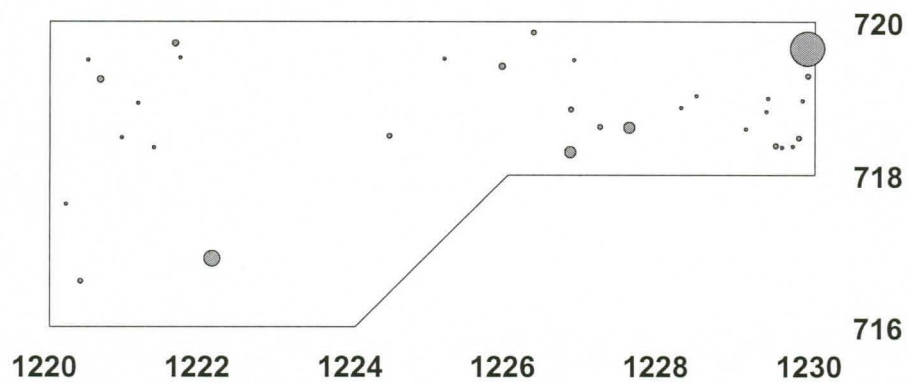
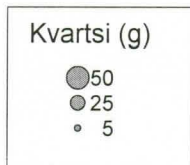
YLI-II [28] KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 2

Kvartsi (g)

Piirt. P. Pesonen

YLI-II [28] KIERIKINKANGAS

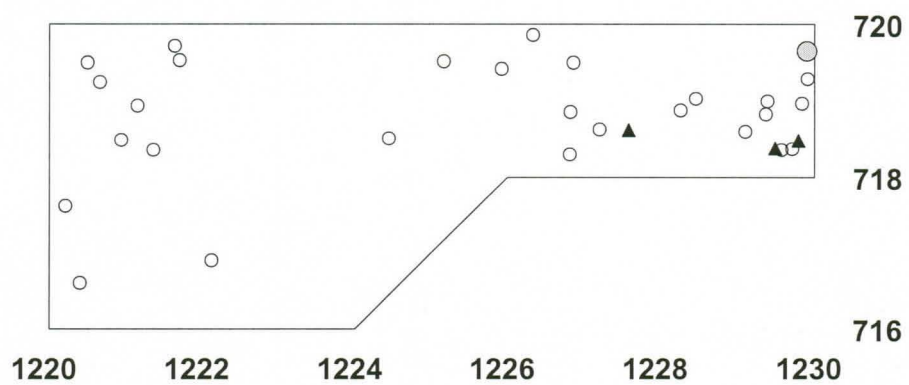
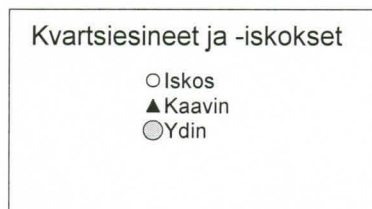
Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 2

Kvartsiesineet ja -iskokset

Piirt. P. Pesonen

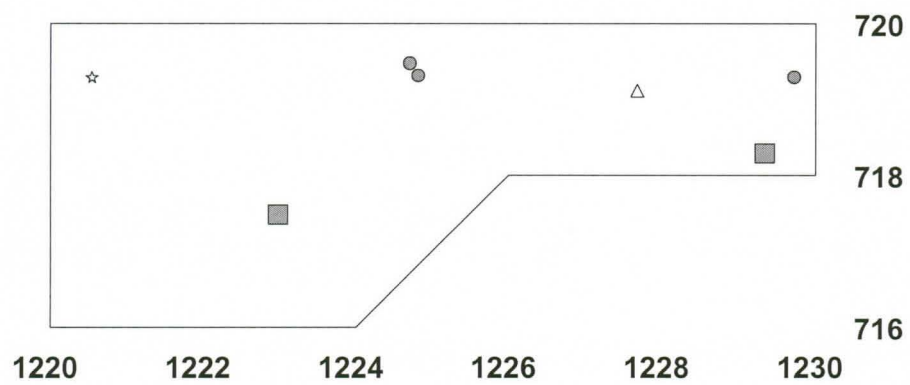
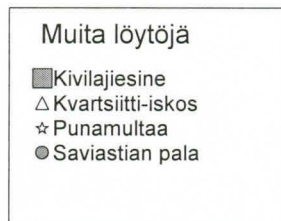
YLI-II [28] KIERIKINKANGAS Petro Pesonen / Museovirasto 1998

Löytökartta 1:100

Alue 2

Muut löydöt

Piirt. P. Pesonen

YLI-II **28** KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

Kuva 1. Yleiskuva, faustalla hiekkakuoppalammen NE-ranta. (P. Pesonen)

f. 111182 - 111184

YLI-II **28** KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

Kuva 2. Yleiskuva kohti hiekkakuoppalampea. (P. Pesonen)

f. 111193 - 111196

YLI-II **28** KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

Kuva 3. Koekuoppia haivetaan. (P. Pesonen) f. 111180

Kuva 4. Yleiskuva, taustalla hiekka-
kuoppialammen NW-reuna.
(P. Pesonen) f. 111181

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen 1998

Kuva 5.
Alue 1, taso 1, W-E.
(P. Pesonen)

f. 111187

Kuva 6.
Alue 1, taso 2, W-E.
(P. Pesonen)

f. 111185

Kuva 7.
Alue 1, taso 4, W-E.
(P. Pesonen)

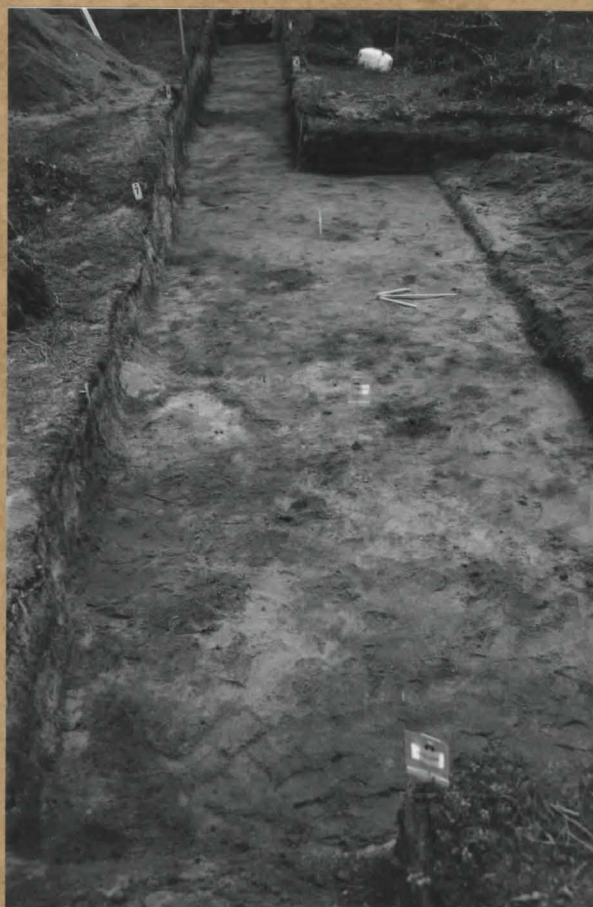
f. 111175

YLI-II **28** KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

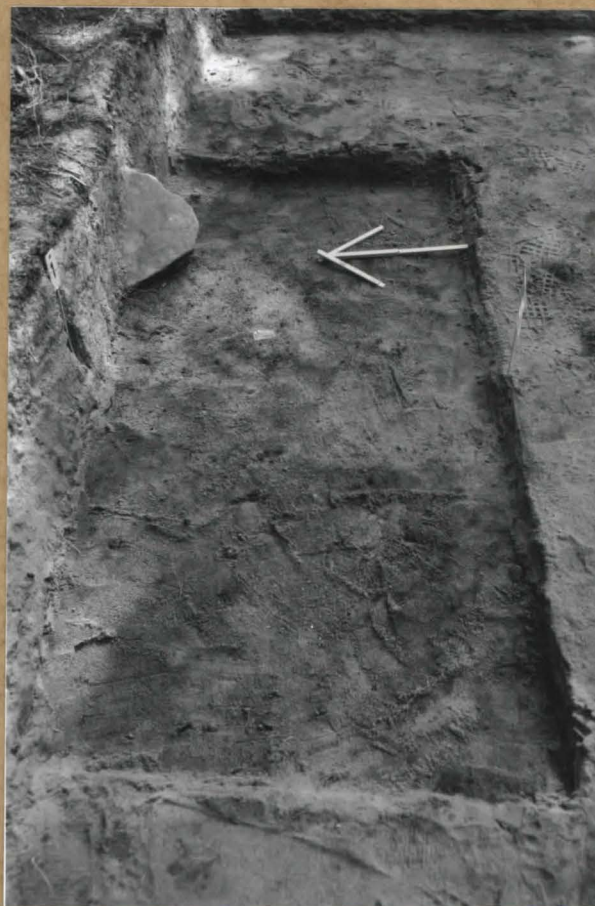

Kuva 8.
Alue 1, taso 6, W-E.
(P. Pesonen)

f. 111169

Kuva 9. Alue 1, taso 8,
W-E. (P. Pesonen) f. 111167

Kuva 10. Alue 1, taso 10,
W-E. (P. Pesonen) f. 111162

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen 1998

Kuva 11.
 Alue 1, W-E-profiili
 781/1232-1236. S-N.
 Profiilissa hiivilaaka.
 (P. Pesonen)

f. 111159

Kuva 12.
 Alue 1, luopanteen E-W-
 profiili 780/1244-1246. V-S.
 (P. Pesonen)

f. 111160

Kuva 13.
 Alue 1, W-E-profiili
 781/1221-1222. S-N.
 Profiilissa sorakerros.
 (P. Pesonen)

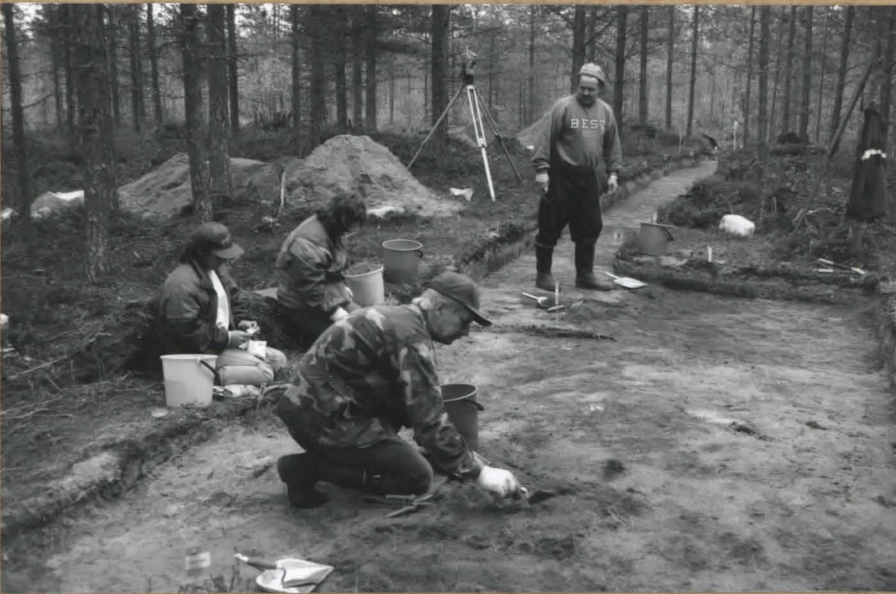
f. 111170

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS Petro Pesonen 1998

Kuva 14.
Alueen 1 harrosta 2 kaivetaan.
Kuvassa Sirkka Ojala,
Rita Palonen, Veli Annanpalo
ja Arto Barkman. Takana
tutkimusarustaja Miina Koski.
(P. Pesonen.)

f. 111186

Kuva 15.
Aluetta 1 kaivetaan. Kuvassa
Keijo Kahlo, Rita Palonen,
Sirkka Ojala ja Erkki Kokko.
(Sirpa Leskinen)

f. 111177

Kuva 16.
Alueen 1 länsipäätä kaive-
taan. Kuvassa Raimo Turtinen,
Jaakko Jaara ja Veli
Annanpalo. (Sirpa Leskinen)

f. 111176

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen 1998

Kuva 17. Alue 1 peitettynä, W-E.
(Petro Pesonen)

f. 111155

Kuva 18. Alueen 1 itäpää, W-E-profiili
781/1259-1260. Pohjavesi nousse
kairansalucelle. S-N. (P. Pesonen)

f. 111168

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen 1998

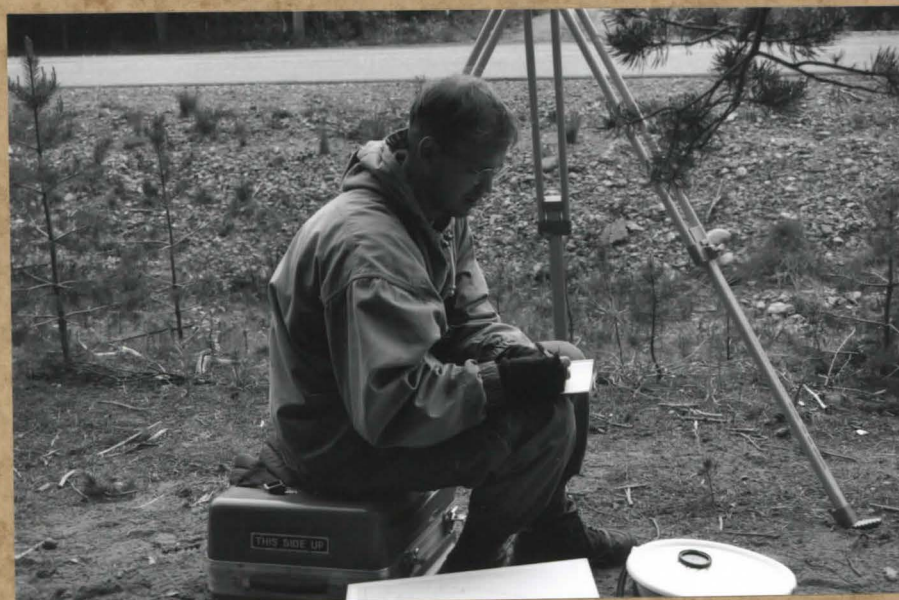
Kuva 19.
Alueelta 2 poistetaan
täytemaakerrosta
laproilla. (S. Leskinen)

f. 111163

Kuva 20.
Aluetta 2 kaivetaan.
(S. Leskinen)

f. 111166

Kuva 21.
Kaivankeskuksenjohtaja
Petro Pesonen.
(Sirpa Leskinen)

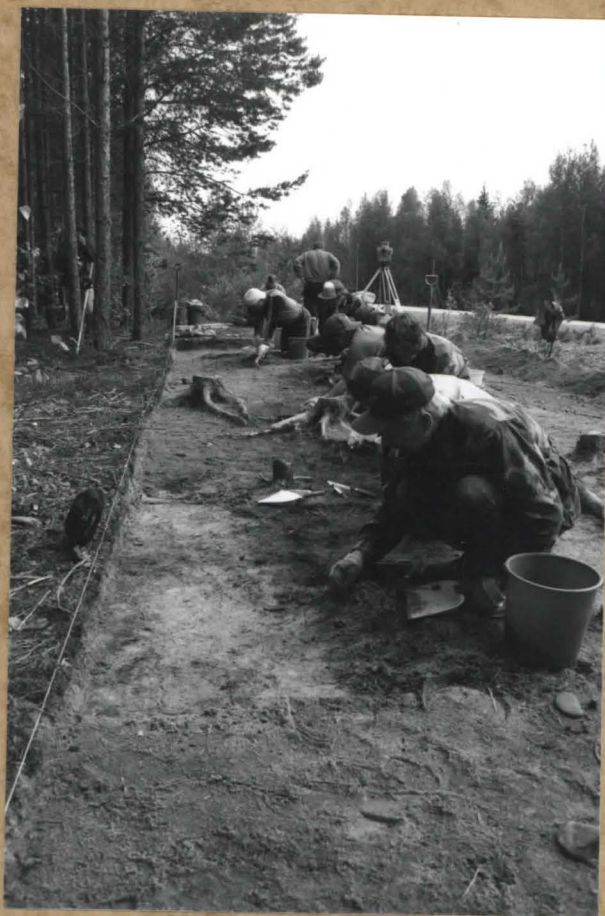
f. 111164

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen 1998

Kuva 22. Piirtäjä Siipa f. 111172
Leskinen. (P. Pesonen)

Kuva 23. Aluetta 2 häivetaan. f. 111165
taan. (Siipa Leskinen)

Kuva 24. Aluetta 2 täytetään. (P. Pesonen) f. 111152

YLI-II 28 KIERIKINKANGAS

Petro Pesonen 1998

Kuva 25. Alue 2, W-E-profiili 720/1227-1230, S-N.
Podsolin päällä täytemankerros. (P. Pesonen)

f. 111153-111154.

Kuva 26. Ryhmäkuvaa. Vas. Keijo Kakko,
Erkki Kouko, Arto Barkman,
Miha Koski, Veli Annarpala,
Sirpa Leskinen, Raimo Turtinen,
Rita Palonen, Jaakko Jaara,
Terttu Jussila ja Sirka Djala.
(P. Pesonen)

f. 111198

YLI-II **28** KIERIKINKANGAS
Petro Pesonen 1998

Kuva 27. Kierikinkangas A:
asumus painanne. (P. Pesonen) f. 111190

Kuva 28. Kierikinkangas A:
asumus painanne. (P. Pesonen) f. 111188.

YLI-II Kierikinkangas (KM 31072) / Pesonen 1998

Luuanalyysi 22.3.199 Pirkko Ukkonen

Aineisto oli pieni ja siitä määritettiin vain 19 hylkeen luun kappaletta sekä yksi mahdollinen majavan hampaan juurifragmentti. Löytö 115 saattoi sisältää linnun luuta.

Pirkko Ukkonen

YLI-II Kierikinkangas (KM 31072) / Pesonen 1998

Luuanalyysi 22.3.199 Pirkko Ukkonen

* = vähimmäisyksilömäärän (MIND) laskemiseen soveltuva fragmentti

71	-	(Mammalia)	
112	-	(Mammalia)	
113	-	(Mammalia)	
114	-	(Mammalia)	
115	-	(Mammalia/Aves)	
153	-	(Mammalia)	
154	-	(Mammalia)	
155	-	(Mammalia)	
232	1	mandibula sin. fr.	Phocidae
233	-	(Mammalia)	
262	-	(Mammalia)	
443	1	costa fr. (rusto-osa)	Phocidae
543	1	cranium, cond. occ. dex. fr.*	Phocidae
547	1	dens, radix dentis fr.	Mammalia cf. Castor
559	1	costa fr.	Phocidae
560	1	axis fr.	Phocidae
571	1	phal. 1 diaph. fr.	Phocidae
575	1	cranium, cond. occ. dex. fr.	Phocidae
576	-	(?)	
577	-	(Mammalia)	

578	-	(Mammalia)	
581	-	(Mammalia)	
582	-	(Mammalia)	
586	1	phal. 1 dist. fr.	Phocidae
587	-	(?)	
590	1	phal. 1 diaph. fr.	Phocidae
591	-	(?)	
592	-	(?)	
595	-	(?)	
596	1 1	phal. 2 prox. fr. phal. 1 dist. fr.	Phocidae "
601	2	costa fr.	Phocidae
603	1	costa fr.	Phocidae
604	-	(Mammalia)	
607	-	(Mammalia)	
654	1 1	cranium, meat. aud. ext. sin.* mandibula dex. fr.	Phocidae "
710	1	cranium, occ. sin. fr.	Phocidae
722	1 1	costa prox. fr. costa diaph. fr.	Phocidae "
729	-	(?)	

96
HELINGIN YLIOPISTON
AJOITUSLABORATORIO
PL 11, (Snellmaninkatu 3)
00014 Helsingin yliopisto
Puh. 191 23436

PETRO

2 1. 06.

Museovirasto
Arkeologian osasto

AJOITUSTULOKSIA

Lab. no.	Näyte	$\delta^{13}\text{C}$	Ikä (BP)
	Rantasalmi, Ritokangas		
Hela-308	näyte 1, 112,95/1197,75	- 26.5	1910 \pm 60
Hela-309	näyte 3, 133,45/1198	- 26.4	1490 \pm 60
	Yli-li, Kierikinkangas		
Hela-310	näyte 1	- 26.6	5010 \pm 65
Hela-311	näyte 2	- 25.0	4705 \pm 60
	Ylikiiminki, Vepsänkangas		
Hela-312	näyte 1, 885/164	- 27.3	5990 \pm 60
Hela-313	näyte 2, 854,50/197,25	- 26.5	3130 \pm 70
Hela-314	Leppävirta, Ukkokangas	- 26.8	820 \pm 65
	Taipalsaari, Vaateranta		
Hela-315	näyte 1, hauta 4	- 28.4	4895 \pm 70
Hela-317	näyte 3, hauta 3	- 25.5	5010 \pm 75
Hela-318	näyte 4, hauta 9a	- 26.8	4835 \pm 70
Hela-319	näyte 5, hauta 9b	- 27.1	4315 \pm 80

Tulos on ilmoitettu vuosina vuodesta 1950 AD lukien ja perustuu ^{14}C :n puoliintumisaikaan 5568 vuotta. Epätarkkuuteen ($\pm 1 \sigma$) sisältyvät näytteen mittauksista ja tarpeellisista vertailu-mittauksista aiheutuvat tilastolliset virheet. $\delta^{13}\text{C}$ arvo on annettu promilleina suhteessa VPDB standardiin. Jos $\delta^{13}\text{C}$ arvo on ilmoitettu on annettu ikä korjattu isotooppi-fraktioitumiselle vastaamaan $\delta^{13}\text{C}$ arvoa -25 ‰.

Helsingissä 15.6.1999

Högne Jungner